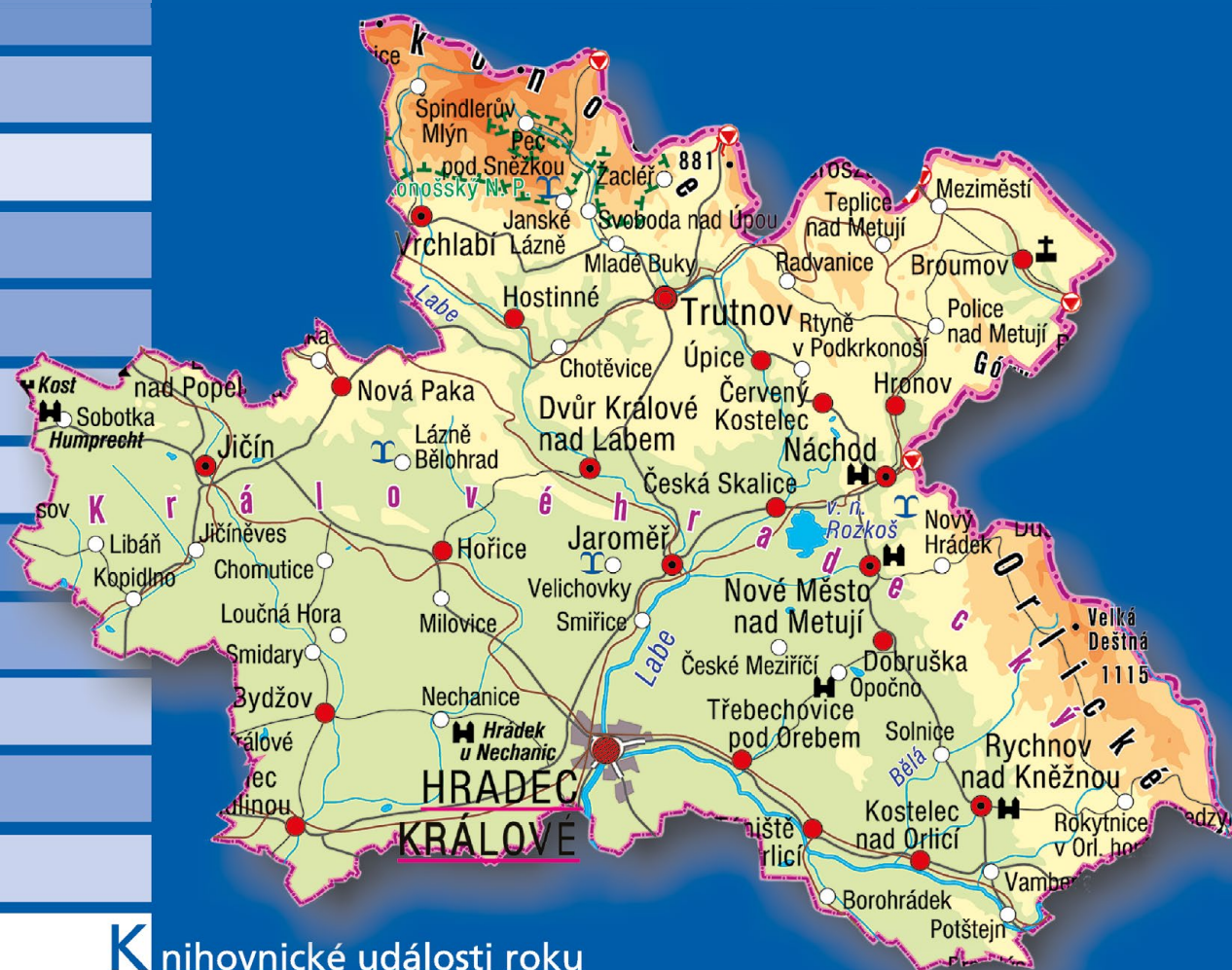

V EŘEJNÉ KNIHOVNY K RÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE V ROCE 2019

S T A T I S T I C K Á R O Č E N K A

- K**nihovnické události roku
- K**rajské statistické přehledy
- P**rostory a vybavení knihoven
- V**esnické knihovny s dobrými výkony

Obsah:

	<i>Strana</i>
Knihovnictví v roce 2019	3
Návštěvnost knihoven a výpůjční služby	3
Virtuální prostory knihoven	3
Prostory a vybavení knihoven	4
Knihovní fondy	4
Kulturní, vzdělávací a komunitní programy	5
Propagační kampaň Knihovny a školy	6
Soutěžení a oceňování knihoven	6
Program regionálních funkcí	8
Publikační činnost veřejných knihoven	10
Krajské statistické přehledy	12
I. Síť knihoven Královéhradeckého kraje	13
II. Krajské sumáře podle kategorií knihoven	14
III. Výsledky knihoven podle oblastí	18
IV. Regionální služby – výkony a financování	21
V. Porovnání vybavení knihoven se standardem	23
VI. Porovnání výkonů knihoven	25
VII. Souhrnná statistika knihoven Královéhradeckého kraje	26
VIII. Vesnické knihovny s dobrými výkony	29

Název	Veřejné knihovny Královéhradeckého kraje v roce 2019 (e-kniha) Statistická ročenka
Zpracovala	Eva Semrádová
Vydavatel	Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové
Rok vydání	2020
Vydání	1. vydání, verze z 2020-09-20
Počet stran	30
ISBN	ISBN 978-80-7052-152-6 (pdf)
Výroba	AD reklama s. r. o., Trutnov
Vychází s finanční podporou Královéhradeckého kraje určenou pro regionální funkce.	
Dostupné na WWW: www.svkhk.cz	
Copyright 2020 SVK HK	

Publikace zveřejňuje sumární statistiky a analýzy získané zpracováním statistických výkazů knihoven a ročních komentářů ke statistikám, které sestavují metodická pracoviště pověřených knihoven Královéhradeckého kraje.

Fotografie zařazené do publikace byly danými knihovnami určeny ke zveřejnění nebo jsou převzaty z archivu oddělení služeb knihovnám Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové.

Knihovnictví v roce 2019

V roce 2019 proběhly oslavy 100. výročí schválení knihovního zákona. Pro mnohé knihovny se tato událost stala mottem propagačních akcí pro veřejnost nebo příležitostí k ohlédnutí za historií knihovnictví. Naopak k budoucnosti českých knihoven patřila například témat: vliv průmyslu 4.0 na tradiční funkce knihoven, výsledky celostátního průzkumu čtenářství, mediální gramotnost, Centrální portál knihoven Knihovny.cz a služba Získej, digitální knihovny a zpřístupnění děl nedostupných na trhu nebo e-learningové pomůcky k advokacii knihoven. Nové trendy v knihovnictví vyžadují dobré vybavení technologiemi, sdílení projektů a komunikaci v rámci celé sítě knihoven.

U knihoven v menších obcích je v současnosti ústředním tématem budování knihovny jako vzdělávacího, informačního a komunitního centra obce, spolupráce se zřizovatelem a uspokojování potřeb lokální komunity.

Návštěvnost knihoven a výpůjční služby

V roce 2019 bylo v Královéhradeckém kraji otevřeno 438 knihoven a jejich poboček a služby knihoven využilo 2 453 489 návštěvníků, což je po loňském nárůstu návštěvnosti opět mírný pokles. Návštěvnost v prostorách knihoven se nesnižuje, ale lidé přicházejí za jinými službami. Je patrný nižší zájem o veřejný internet i klasické výpůjčky dokumentů. S velkou nabídkou vzdělávacích a kulturních programů naopak roste počet návštěvníků akcí. Zájem o registrace se udržel na úrovni předešlého roku u dospělých i u dětí. Výpůjčky tištěných dokumentů vykazují pokles ve všech sledovaných kategoriích, nejvíce je tento trend patrný u návštěvníků dětských oddělení. S nižším zájmem o tištěné dokumenty souvisí i klesající požadavky na prolongace a meziknihovní výpůjční službu.

Virtuální prostory knihoven

Webové stránky knihoven se převáděly na zabezpečený protokol https, v jičínské knihovně byly online služby doplněny o platební bránu pro úhradu poplatků. Průběžně probíhala v některých knihovnách zlepšení uživatelského rozhraní i s ohledem na přístupnost definovanou standardem Handicap Friendly. Pověřené knihovny využily metodické doporučení k obsahu webových stránek obsluhovaných knihoven, zařadily tuto problematiku na porady, během roku realizovaly revizi webů a o výsledcích

Knihovna Václava Čtvrťka v Jičíně vytvořila pro akce připomínající historii knihoven vlastní logo. K neúspěšnějším programům patřil Knihovnický jarmark, který se uskutečnil na knihovní zahradě.

Výstava k historii Heldovy městské knihovny v Třebechovicích pod Orebem

Konference k 70. výročí Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové byla ohlédnutím za historií veřejných knihoven kraje.

Noc s Andersenem v dětském oddělení Městské knihovny v Novém Městě nad Metují

Propagaci čtení v rámci Noci literatury podpořila i Městská knihovna Náchod.

Knihovna města Hradce Králové se účastnila přípravy celostátního projektu S knížkou do života. Zájem veřejnosti o klubíky v dětských odděleních s programem pro nejmenší až převyšoval kapacitní možnosti.

informovaly zřizovatele knihoven. V roce 2019 provozovalo vlastní web 61,5 % knihoven v malých obcích (podle standardu by měla mít web každá knihovna). V okrese Hradec Králové se metodičky zaměřily na zlepšení webů profesionálních knihoven a monitorovaly tyto stránky i s ohledem na nabídku školám, provedly kontrolu přístupnosti a chování webů v mobilech. Následně projednaly výsledky kontrol se zřizovateli knihoven. Vytipovaly si také několik vesnických webů, které budou v následujícím období podporovat a pomáhat budovat jako vzorové. V okrese Náchod se chtějí zaměřit na knihovny, které nejsou na internetu vůbec zmíněny, a to ani na webech svých zřizovatelů. V okrese Jičín a Trutnov se weby zakládají s cílem napojit se na regionální automatizovaný systém. V kraji se využívá knihovnický systém Verbis (Jičín a Náchod), v okrese Rychnov nad Kněžnou a Trutnov Trinius, v oblasti Kostelec nad Orlicí systém KOHA.

Návštěvnost webových stránek se zvyšuje u větších knihoven, využití online protokolů bylo spíše nižší. Výpůjčky elektronických knih zavedlo do svých služeb více profesionálních knihoven a objem výpůjček e-knih je malý, ale celokrajský se zvýšil o 30 % oproti minulému roku. Aktuálním úkolem roku bylo zapojení knihoven do portálu Knihovny.cz. K 31. 12. 2019 byly připojeny 3 knihovny: Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové, Knihovna města Hradce Králové a Městská knihovna Trutnov, v dalších větších knihovnách se během roku připojení připravovalo.

Prostory a vybavení knihoven

Knihovníci si uvědomili, že bez moderních, přívětivých prostor a dobrého technického vybavení nelze reagovat na nové cíle knihovnictví a chápat knihovnu jako místo k pobytu pro volný čas. Často mnoho roků neřešené vybavení knihoven je nyní pro obce finančně náročný úkol, hledají se vhodné dotace. Populární je dotační program VISK 3, který využívají zejména vesnické knihovny. Získání nového interiérového vybavení, výměnu počítačů či nový automatizovaný systém považují knihovny za zásadní událost roku.

Knihovní fondy

Rozsah knihovního fondu v kraji se snížil o 10 %, i když přírůstek nových dokumentů byl celkově vyšší než v minulém období. Obnova fondu ve volném výběru dosahuje v profesionálních knihovnách v průměru hodnoty 5 %. Jiná je situace v knihovnách na vesnicích: hodnota

obnovy je nižší než 2 %, jelikož velký počet těchto knihoven svůj fond vůbec neobnovuje a výpůjční služby jsou zajištěny pouze cestou výměnných souborů. Na pořízení fondu bylo věnováno 37,80 Kč na 1 obyvatele kraje. Knihovny pokračovaly v aktualizacích fondů, kterým se cíleně věnují od vzniku Standardu pro dobrý fond.¹⁾

Kulturní, vzdělávací a komunitní programy

Veřejné knihovny rozšiřují společenské funkce v rámci své lokality. V roce 2019 bylo zaznamenáno 8 625 vzdělávacích a kulturních akcí, kde cílovou skupinou nejsou jen registrovaní uživatelé knihovny, ale celá veřejnost. Jedná se o velmi pestrou nabídku, knihovny spolupracují se školami a ostatními kulturními institucemi v místě, účastní se celostátních akcí. Mezi tradiční projekty patří kromě Týdne knihoven například Noc literatury, virtuální univerzita třetího věku, literární přehlídka Čteme všichni – vypráví jen někdo, Noc s Andersenem, pasování prvňáčků na čtenáře, čtenářské kluby. V roce 2019 byl úspěšný i nový projekt Bookstart – S knížkou do života, zaměřený na rozvoj čtenářské gramotnosti u malých dětí.

Programy v knihovnách jsou připravovány s ohledem na cílovou komunitu (například v Knihovně města Hradce Králové programy klubu pro mládež ASGARD, v Pecce setkání nad knihou pro pečovatelský dům, zajišťovaná knihovnou), organizují se akce obdobného „formátu“, jako jsou celostátní projekty (například přespávání v knihovně), pořady jsou zaměřeny na regionální tradice a osobnosti (například literární večer Čteme pro Josefa Škvoreckého v Městské knihovně v Náchodě). V prostorách knihoven se uskutečňují besedy se známými osobnostmi, autorská čtení, lekce trénování paměti, setkávání zájmových klubů, výstavy, jazykové kurzy i odborné přednášky, koncerty, výtvarné dílny, cvičení jógy a mnoho dalších typů akcí. Zatím jen velmi málo se objevuje nabídka vzdělávání nebo kultury online.

Opět přibýlo akcí ve venkovním prostoru, oblíbené jsou soutěže a hry pro děti, letní kino, koncerty a divadelní představení, literární vycházky a výlety (například Putování s knihovnou v Ostroměři, naučná stezka Hronovské stopování s Městskou knihovnou v Hronově). Knihovny za účelem rozvoje zahradních akcí nechávají rekonstruovat svoje pozemky (například Knihovna B. Kafky v Červeném Kostelci).

¹⁾ Standard pro dobrý knihovní fond: metodický pokyn Ministerstva kultury k vymezení standardu doplňování a aktualizace knihovního fondu pro knihovny zřizované a/nebo provozované obcemi na území České republiky. 1. vydání. Praha: Národní knihovna České republiky – Knihovnický institut, 2017. 20 stran. ISBN 978-80-7050-689-9. Dostupné také z: <http://ipk.nkp.cz/docs/standard-pro-dobry-knihovni-fond>

KNIHY, KTERÉ LETÍ

PRÁVIDLA SOUTĚŽE

Soutěž je určena čtenářům, kteří si chtějí připomenout některé spisovatele, jejichž knížky jsou úzce spjaty s nakladatelstvím Albatros.

- Soutěž bude probíhat v období únor - říjen 2019.
- Připraveno bude 18 úkolů v 9 soutěžních kolech.
- Úkoly jednotlivých kol lze plnit i zpětně.
- Soutěžící se mohou zapojit do jednotlivých kol.
- Účast v soutěži není podmíněna splněním všech devíti kol.

Soutěžní otázky budou zveřejněny v těchto termínech:

1. 2. / 22. 2. / 15. 3. / 5. 4. / 26. 4. / 17. 5. / 7. 6. / 30. 8. / 20. 9. /
uzávěrka soutěže 18. října 2019

Městská knihovna Hořice

Městská knihovna v Hořicích připravila soutěž k výročí založení nakladatelství Albatros.

Městská knihovna SLAVOJ ve Dvoře Králové nad Labem

Nejstarší kniha v naší rodině

Soutěž pro všechny věkové kategorie

1. 3. - 27. 6. 2019

Projděte své rodinné knihovničky a vyberte nejstarší knihu. Výsledkem soutěžního příspěvku by mělo být jakékoliv umělecké zpracování nalezené knihy (obrázek, příběh, komiks, fotografie, film), procesu hledání knihy či ohodnocení dalšího, co s hledáním nejstarší knihy souvisí. Ničím se neomezujte.

Svá díla odevzdejte v oddělení pro děti do 27. 6. 2019, vyhlášení výsledků proběhne v říjnu v Týdnu knihoven. Soutěž je vyhlášena v rámci oslav 100. výročí prvního knihovnického zákona.

Výzva Městské knihovny Slavoj ve Dvoře Králové nad Labem v Týdnu knihoven

GASOSTROJ

ZNÁČ NOYOU PAKU

Neděle 15. 9. 2019 od 14:00-17:00 hod.

Městská knihovna v Nové Pace zorganizovala společně se školskými zařízeními zábavnou procházku městem.

Kruh čtení na zahradě Městské knihovny ve Vamberku

Hodnocení Obecní knihovny Nepolisy při návštěvě komise v celostátním kole soutěže Knihovna roku

Obecní knihovna ve Stračově, okr. Hradec Králové

Interiér knihovny v Milovicích u Hořic, okres Jičín

Propagace knihoven

Propagační kampaň Knihovny a školy

Cílem kampaně Knihovny a školy bylo posílení spolupráce knihoven a vzdělávacích zařízení v místě, informování o společných aktivitách směrem k veřejnosti i zřizovatelům zapojených institucí. Vzdělávací akce pro knihovníky si všimaly posilování kompetencí v oblasti práce s dětmi či vedení vyučovacích hodin. K tomu směřoval program Královéhradecké knihovnické konference, kterou uspořádalo oddělení služeb knihovnám krajské knihovny, a dále byla tematika kampaně zahrnuta do zpravodaje U nás v rubrice Naše téma. Knihovny kraje se zúčastnily celostátního průzkumu zaměřeného na spolupráci knihoven a škol, krajská knihovna se zapojila do přípravy tohoto dotazníkového šetření. V okrese Náchod se uskutečnil workshop Společné setkání pedagogů a knihovníků nad metodami aktivního učení.

Z konkrétních aktivit, na kterých knihovny a školy spolupracovaly, byly opět nejoblíbenější akce Noc s Andersenem, Pasování prvňáčků, čtenářské kroužky. V oblasti Rychnov nad Kněžnou se uskutečnil třetí ročník celodenní akce S knížkou v pohodě, v oblasti Kostelec nad Orlicí i dalších oblastech je častá spolupráce profesionální knihovny se školami v okolních vesnicích. V prostorách knihovny v Předměřicích nad Labem (okres Hradec Králové) probíhají projektové dny, besedy, přednášky i noční akce.

Soutěžení a oceňování knihoven

Ke zvyšování úrovně knihovnických služeb a k propagaci knihoven směrem k veřejnosti přispívá soutěžení knihoven a oceňování dobré práce knihovníků. Uskutečnil se knihovnický večer spojený s 11. ročníkem ocenění Knihovnice/Knihovník roku Královéhradeckého kraje, regionální knihovnické setkání spojené s předáním titulu knihovna Jičínska proběhlo v okrese Jičín.

V rámci spolupráce s komisí soutěže Vesnice roku byly připraveny analýzy činnosti soutěžících knihoven a nabízena metodická pomoc při přípravě na soutěž. Výkony knihoven jsou sledovány pomocí porovnávání s celokrajovými průměry nebo podle kritérií projektu Benchmarking českých knihoven. V roce 2019 soutěžilo v kraji jen 10 knihoven v soutěži Vesnice roku, v kraji je malý zájem obcí o přihlášení do této soutěže. Ocenění získala Obecní knihovna Nepolisy z okresu Hradec Králové.

Krajská knihovna roku 2019

Obecní knihovna Nepolisy (okres Hradec Králové)

Obec Nepolisy se nachází nedaleko Chlumce nad Cidlinou, má téměř 1000 obyvatel, je to obec plná zeleně s dobrou občanskou vybaveností, v obci je škola i školka a několik aktivně pracujících spolků.

Obecní knihovna má výhodné umístění v obecním domě spolu s obecním úřadem a některými službami. Prostory knihovny jsou sice menší, ale přívětivé pro návštěvníky. Pro větší akce je možné využívat zasedací místnost v patře obecního domu. Finančně je knihovna zajištěna z prostředků obce a dále je její činnost podpořena regionálními službami Městské knihovny Chlumec nad Cidlinou a Knihovny města Hradce Králové. Podle posledních informací by mělo v nejbližší době dojít k modernizaci interiéru knihovny a vytvoření dětského koutku. Knihovna je otevřena tři dny v týdnu a pravidelně se podílí na akcích pro celou obec, jako je dětský den, rozloučení s prázdninami apod., a také spolupracuje se ZŠ a MŠ. Vyhledávanou akcí je Noc s Andersenem, při které se sází ve veřejném prostoru obce strom pohádkovník. Knihovnu vede od roku 2007 paní Lucie Vejvodová, která za svou práci získala v roce 2017 ocenění Knihovnice Královéhradeckého kraje.

Knihovnice / knihovník Královéhradeckého kraje 2019

V kategorii Malá veřejná knihovna získali titul za dlouholetou knihovnickou činnost: paní Věra Kabelková (Obecní knihovna Stračov, okres Hradec Králové), paní Věra Jirková (Obecní knihovna Milovice u Hořic, okres Jičín), pan Stanislav Suchánek (Obecní knihovna Česká Čermná, okres Náchod), paní Dita Zušicová (Obecní knihovna Hřibojedy, okres Trutnov).

V kategorii Veřejná knihovna byly vyznamenány knihovnice z Knihovny města Hradce Králové. Paní Drahomíra Škrabalová za dlouholeté působení v knihovnictví, zejména ve specializaci na problematiku hudebních knihoven, a paní Bc. Alice Hrbková za dlouholeté působení v knihovnictví a za inovativní a celostátně úspěšné aktivity na podporu dětského čtenářství, jako je například projekt Pitva knihy nebo celostátně využívaná hra Lovci perel, která má i svoji webovou stránku: <https://www.lovciperel.cz/>.

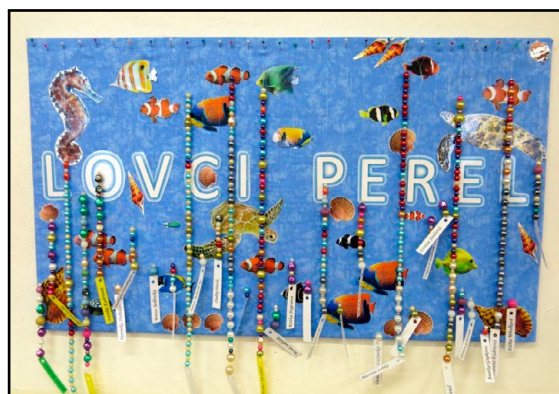
Pozvání do Obecní knihovny Česká Čermná, okres Náchod

Obecní knihovna Hřibojedy, okres Trutnov

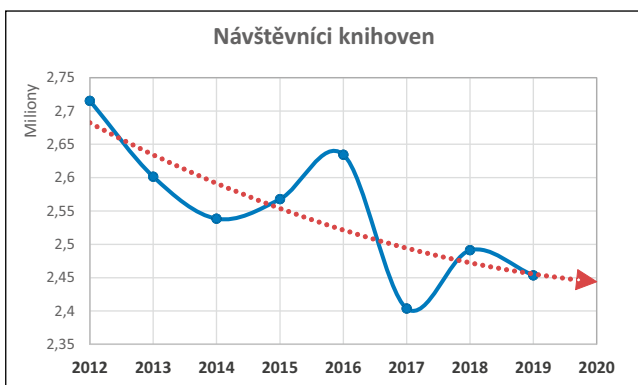
Hudební oddělení Knihovny města Hradce Králové, pracoviště vyznamenané knihovnice

Úspěšný projekt Lovci perel obohatil program mnoha dětských oddělení i mimo náš kraj, na snímku je nástěnka z Městské knihovny v Ústí nad Orlicí z Pardubického kraje.

Počet obsluhovaných knihoven na 1 pracovní úvazek v roce 2019 (přepočtený ukazatel)	
Oblast	Počet knihoven
Hradec Králové	34,3
Jičín	29,6
Náchod	28,8
Kostelec n. Or.	23,6
Rychnov n. Kn.	27
Trutnov	29,4
Krajský průměr	29,5

Zřizovatelé v roce 2019 již sedmým rokem přispívali na nákup výměnných fondů. V roce 2019 příspěvek obcí pokryl celkem 49 % nákladů na nákup výměnných fondů, finanční podíl obcí na doplňování těchto fondů má stoupající tendenci. V průměru na obyvatele obcí, které jsou příjemci výměnných fondů, se jedná o částku 9,50 Kč na 1 obyvatele.

Vesnické knihovny mají rozsah fondu připraveného k vypůjčení v průměru 4 k. j. na 1 obyvatele (standard doporučuje 3 k. j. na 1 obyvatele), ale tyto knihovny jednotky se málo půjčují, obrat fondu je 0,4 (standard doporučuje optimální hodnotu obratu 2–3). Takto nízká hodnota obratu signalizuje, že se část knihovních fondů nevyužívá, neodpovídá svým složením či stářím poptávce a aktualizace by měly stále ve zvýšené míře pokračovat. U dokumentů určených k vyřazení se též stává, že knihovníci nebo zřizovatelé odmítají doporučení respektovat. Revize a aktualizace kmenových fondů proběhly v 18 % knihoven, z toho v polovině knihoven se jednalo jen o revize.

Program regionálních funkcí

Regionální služby efektivně přispívají k udržení knihoven na malých vesnicích, podporují odborné vzdělávání a spolupráci knihoven. Poskytování služeb dle standardu pro výkon regionálních funkcí bylo zachováno v porovnání s minulým rokem na srovnatelné úrovni. Zároveň se ukazuje, že vize knihoven jako vzdělávacích a komunitních center obcí klade nové nároky na prostory knihoven, technické vybavení i profesní kompetence knihovníků, a tak se v rámci regionálních funkcí musí řešit nové úkoly.

Výměnné fondy

Práce s výměnnými soubory je nejvíce oceňovanou částí systému. Celkový přírůstek výměnného fondu kraje byl 13 964 k. j., což je o 8,5 % méně než v předešlém roce. Nákupy novinek byly realizovány s využitím slev a hromadných nákupů, proto průměrná cena 1 dokumentu byla 210 Kč. Obnova výměnného fondu se zvýšila na 4 % (v minulém roce 3,5 %), ale nedosáhla doporučeného standardu 7 %. Zlepšení tohoto ukazatele bylo dosaženo aktualizacemi fondů a vyřazením dokumentů, úbytek byl 27 897 k. j., tj. o 13 933 k. j. vyšší než přírůstek. Úbytek výměnného fondu byl vyšší než přírůstek již druhým rokem, což signalizuje zvýšenou aktivitu při aktualizacích.

Cirkulace výměnných fondů a trvale uložené výměnné fondy jsou pro mnohé obsluhované knihovny základem nabídky, řada těchto knihoven vůbec nebuduje vlastní fondy. Výměnnými fondy bylo v roce 2019 obslouženo 91 % vesnických knihoven. Tato hodnota je stabilní již několik let. Objem dokumentů nabídnutých k prvnímu půjčení činil 258 k. j. na 1 knihovnu využívající cirkulaci, což je ve všech oblastech více, než doporučuje standard.

Využití výměnných fondů, které již prošly všemi obsluhovanými knihovnami obvodu, se řeší nabídkou prodloužení. Za rok 2019 bylo do knihoven poskytnuto 78 967 k. j. k prvnímu půjčení (tyto hodnoty jsou uvedeny ve výkaze výkonů) a u dalších 116 490 k. j. bylo během roku provedeno prodloužení. K rozvozu výměnných fondů se využívají auta pověřených knihoven nebo zřizovatelů, ale nejsou výjimkou ani knihovníci obecních knihoven, kteří přijdou sami aktivně vybírat knihy z výměnného fondu do skladů a knížky si odvázejí po malých souborech v taškách.

Knihovnická metodika

Poradenskou službu využilo 92 % obsluhovaných knihoven. Návštěvy se většinou uskutečňují společně s rozvozem výměnných souborů. Nejčastěji se dotazy týkaly automatizovaných systémů, webových stránek knihoven, pomoci při podávání žádostí o granty, pomoci při doplňování knihovnických fondů a při revizích. Zvýšenou péči metodiků si vyžádalo zaškolování nových knihovníků či rekonstrukce knihoven. Zároveň s dostupností metodiků online narůstá počet kratších rad a informací.

Informační základnu pro výkon regionálních funkcí tvoří tištěný knihovnický časopis U nás. Běžnou součástí metodické práce je publikování na odborných webech nebo sociálních sítích pro knihovníky; tyto weby slouží ke zveřejňování informací, jsou vstupem do celookresních automatizovaných systémů, propagují příklady dobré praxe. Málo se zatím objevují informace pro zřizovatele.

Profesní vzdělávání

V nabídce vzdělávání bylo 95 akcí, z toho 36 % bylo financováno z dotace na regionální funkce a část byla podpořena grantem VISK 2. Nabídku vzdělávání v pověřených knihovnách využilo 40 % obsluhovaných knihoven. K tématům školení patřila mediální a informační gramotnost, trénink paměti, portál Knihovny.cz, sociální sítě, design služeb, seminář Seniorská obálka. Knihovna města Hradce Králové uspořádala akci k projektu Bookstart – S knížkou do života, pověřená knihovna v Jičíně zorganizovala 2 tematické zájezdy do nově otevřených knihoven v Chlumci nad Cidlinou a v Písku. Exkurze knihovníků okresu Náchod směřovala do Chlumce nad Cidlinou a do rekonstruované Obecní knihovny v Předměřicích nad Labem. V okrese Náchod se pravidelně koná dobře hodnocená Burza nápadů.

Spolupráce knihoven

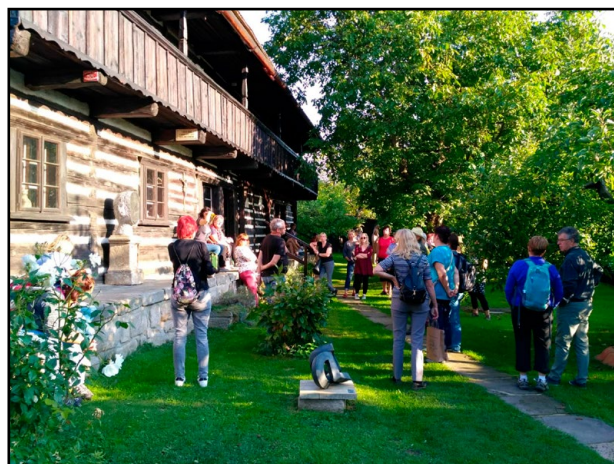
SKIP 08 Východní Čechy podpořil rozvoj knihovnického oboru nabídkou vzdělávacích lekcí, proběhly akce na podporu setkávání knihovníků – akce Klubka dětských knihoven a seniorská sekce uspořádala literární besedy či procházky v Hronově, Hořicích a Sobotce. Třídenní 23. knihovnická dílna se konala v rámci festivalu Jičín – město pohádky. Součástí působení SKIPu je propagace knihoven u veřejnosti – například projekt na podporu čtenářské gramotnosti Čtenář roku.

Oblast	Metodické návštěvy na 1 obsluhovanou knihovnu
Hradec Králové	2,7
Jičín	1,4
Náchod	2,9
Kostelec n. Or.	0,8
Rychnov n. Kn.	0,8
Trutnov	0,8
Celkem	1,8

Oblast	Konzultace na 1 obsluhovanou knihovnu
Hradec Králové	4,5
Jičín	8,5
Náchod	0,8
Kostelec n. Or.	7,5
Rychnov n. Kn.	3,8
Trutnov	6,0
Celkem	4,8

Vzdělávací lekce v krajské knihovně

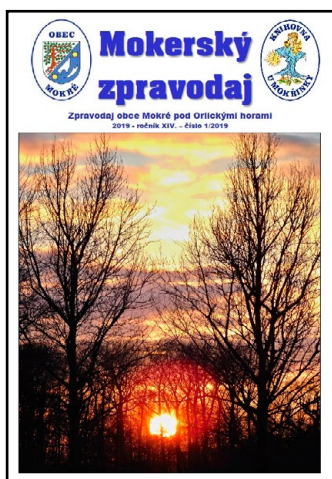
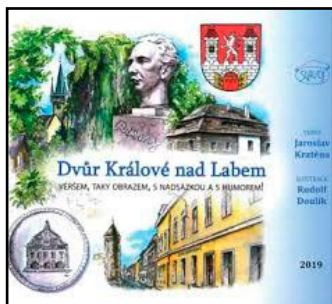
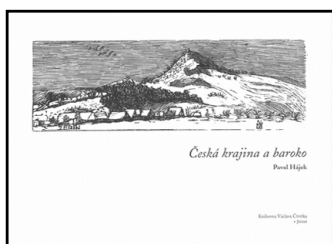

Literární výlet knihovníků na Sobotce

Publikační činnost veřejných knihoven

Knihovny vydávají tištěné publikace spíše výjimečně: bývají to drobné tisky k výročním nebo k regionálním tématům. Publikační činnost se přesouvá k elektronickým textům, e-knihám a k publikování na webových stránkách a sociálních sítích. Propagační letáky se upravují jako infografiky (například Knihovna města Hradce Králové vydala infografiky pro návštěvníky akcí o Rumunsku a Finsku). Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové rozesílá Školní newsletter s nabídkou programů pro školy.

Informace o službách, doporučení k novým knihám i programy akcí se pravidelně objevují v regionálních nebo místních zpravodajích. Například Knihovna V. Čtvrťka v Jičíně využívá většinu těchto tiskovin a publikuje v Jičínském deníku, Nových novinách, Jičínském zpravodaji i Mladé frontě Dnes a v internetových zpravodajstvích Dobré zprávy z Českého ráje, jicinsky.denik.cz. Během jednoho roku jí bylo otištěno 164 článků a v Jičínském zpravodaji má knihovna vlastní sloupek „Okénko do knihovny“. Knihovnice ze Smiřic (okres Hradec Králové) se účastní práce v redakční radě městského zpravodaje, v Třebouchovicích pod Orebem zajišťuje knihovna psaní kroniky města.

Oblast Hradec Králové – Knihovna města Hradce Králové

MYSLIVCOVÁ, Hana. *Jak se pohádka přestala bát: kniha pohádek*. Ilustrovala Markéta POŽIVILOVÁ. Hradec Králové: Knihovna města Hradce Králové, 2019. ISBN 978-80-85059-56-4. (náklad 500 kusů)

Přehled činnosti veřejných knihoven okresu Hradec Králové v roce 2018. Hradec Králové: Knihovna města Hradce Králové, 2019, [neustr.].

Oblast Jičín – Knihovna Václava Čtvrťka v Jičíně

HÁJEK, Pavel. *Česká krajina a baroko: urbanismus českého baroka na příkladu města Jičína a jeho okolí*. Druhé, upravené vydání. V Jičíně: Knihovna Václava Čtvrťka, 2019. ISBN 978-80-905342-4-7.

Publikace se zaměřuje na historii Jičínska a krajiny v okolí Jičína z urbanistického hlediska a popisuje barokní krajinné kompozice Valdštejnská zahrada a Zahrada Františka Josefa Šlika. Knihu doplňují mapy a fotografie.

Oblast Rychnov nad Kněžnou – Obecní knihovna U Mokřinky Mokré

Mokerský zpravodaj: nepravidelný zpravodaj obce Mokré pod Orlickými horami. Mokré: Obecní úřad, Obecní knihovna, 201, roč. 14, č. 1–3. Dostupné z: <http://www.obecmokre.cz/zpravodaj2/index.php?nid=10038&lid=cs&oid=6914914>

Oblast Trutnov – Městská knihovna Slavoj Dvůr Králové nad Labem

KRATĚNA, Jaroslav. *Dvůr Králové nad Labem: veršem, taky obrazem, s nadsázkou a s humorem!* Ilustroval Rudolf DOULÍK. Ve Dvoře Králové nad Labem: Městská knihovna Slavoj, 2019. ISBN 978-80-906977-4-4.

Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové

HRAŠE, Jan Karel. *Turista v Náchodě*. Hradec Králové: Studijní a vědecká knihovna, 2019. E-knihy SVK HK. ISBN 978-80-7052-139-7 (pdf), 978-80-7052-140-3 (epub), 978-80-7052-141-0 (mobi).

MIKULECKÁ, Zdeňka, ed. *XXI. kolokvium slovenských, moravských a českých bibliografů* [online]. Hradec Králové: Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové, 2019 [cit. 29. 1. 2020]. E-knihy SVK HK. ISBN 978-80-7052-134-2 (pdf). Dostupné z: <https://www.svkhk.cz/Pro-verejnost/E-knihy-vydane-SVK-HK/XXI-kolokvium-slovenskych,-moravskych-a-ceskych-bi.aspx>.

SEMRÁDOVÁ, Eva, ed. *Webové stránky malých knihoven: komentář k metodickému doporučení pro knihovníky v obcích do 3 000 obyvatel* [online]. Hradec Králové: Studijní a vědecká knihovna, 2019. 4 s. [Cit. 20. 9. 2019]. E-knihy SVKHK. (pdf.) Dostupné z: <https://www.svkhk.cz/Pro-verejnost/E-knihy-vydane-SVK-HK/Webove-stranky-malych-knihoven-komentar.aspx>.

SEMRÁDOVÁ, Eva, ed. *Veřejné knihovny Královéhradeckého kraje v roce 2018: statistická ročenka* [online]. Hradec Králové: Studijní a vědecká knihovna, 2019. 23 s. [Cit. 20. 9. 2019]. E-knihy SVK HK. ISBN 978-80-7052-136-6 (pdf.) Dostupné z: https://www.svkhk.cz/Pro-verejnost/E-knihy-vydane-SVK-HK/Statisticka_rocenka_2018.aspx.

SOUČKOVÁ, Andrea, ed. *Koncepce rozvoje knihoven Královéhradeckého kraje na léta 2019–2023*. Volná příloha knihovnicko-informačního zpravodaje U nás, roč. 29, č. 1 (2019). 15 s. Náklad 600 výtisků.

SVOBODOVÁ, Eva a kol. *Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové 1949–2017: 24 894 dnů v životě knihovny*. Hradec Králové: Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové, 2019. 310 s. ISBN 978-80-7052-137-3. Náklad 500 výtisků. Dostupné též z: https://www.svkhk.cz/Pro-verejnost/E-knihy-vydane-SVK-HK/SVK-Kronika_e-kniha_v02.aspx

ŠPÁSOVÁ, Markéta, ed. *Pojďme si povídat: metodické listy k besedám z roku 2018. Díl XI*. Hradec Králové: Studijní a vědecká knihovna, 2019. 108 s. ISBN 978-80-7052-135-9. Náklad 40 výtisků.

ŠPÁSOVÁ, Markéta, ed. *Výroční zpráva 2018. Hradec Králové*: Studijní a vědecká knihovna, 2019. 62 s. ISBN 978-80-7052-133-5. Náklad 50 výtisků.

Periodika:

U nás: knihovnicko-informační zpravodaj Královéhradeckého kraje. Hradec Králové: Studijní a vědecká knihovna, 2019. Roč. 2, č. 1–3. ISSN 0862-9366. Náklad 600 výtisků / číslo.

X: občasník Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové. Hradec Králové: Studijní a vědecká knihovna, 2019. Roč. 12, č. 1–2. ISSN 1802-9418. Náklad neuveden.

VEŘEJNÉ KNIHOVNY KRÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE V ROCE 2019

Krajské statistické přehledy

Obsah

Název	Oddíl
Síť knihovnických pracovišť	I.
Sumáře podle kategorií knihoven	II.
1. Knihovní fond	
2. Standard pro dobrý fond	
3. Zaměstnanci knihoven	
4. Uživatelé knihoven	
5. Výpůjčky dokumentů	
6. Elektronické služby	
7. Další služby a vybavení	
Výsledky knihoven podle oblastí	III.
1. Knihovní fond	
2. Standard pro dobrý fond	
3. Zaměstnanci knihoven	
4. Uživatelé knihoven	
5. Výpůjčky dokumentů	
6. Elektronické služby	
7. Další služby a vybavení	

Název	Oddíl
Regionální služby – výkony a financování	IV.
Porovnání vybavení knihoven se standardem	V.
Porovnání výkonů knihoven	VI.
Souhrnná statistika knihoven Královéhradeckého kraje	VII.
Vesnické knihovny s dobrými výkony	VIII.

Zdroj informací: roční výkazy o knihovně Kult (MK) 12-01 za rok 2019, výroční zpráva o výkonu regionálních funkcí

Zkratky a symboly použité v tabulkách:

VKIS = veřejné knihovnické a informační služby

Obyv. = obsluhovaná populace

ZK s profesionál. prac. = základní knihovna s profesionálním pracovníkem

ZK s neprofesionál. prac. = základní knihovna s neprofesionálním pracovníkem

VF = výměnný fond

Poznámky

Analytické tabulky obsahují informace o plnění indikátorů stanovených celostátními standardy:

Standard pro dobrou knihovnu. Metodický pokyn Ministerstva kultury k vymezení standardu veřejných knihovnických a informačních služeb poskytovaných knihovnami zřizovanými a/nebo provozovanými obcemi a kraji na území České republiky. Praha: Národní knihovna České republiky – Knihovnický institut, 2012. 11 s. ISBN 978-80-7050-616-5.

Standard pro dobrý knihovní fond. Metodický pokyn Ministerstva kultury k vymezení standardu doplňování a aktualizace knihovního fondu pro knihovny zřizované a/nebo provozované obcemi na území České republiky. Praha: Národní knihovna České republiky – Knihovnický institut, 2017. 20 s. ISBN 978-80-7050-689-9.

Indikátory označené v záhlaví šedou barvou jsou sledovány v benchmarkingu knihoven.

I. Síť knihovnických pracovišť Královéhradeckého kraje

Síť knihoven 2019	Knihovny celkem						Pobočky					
Královéhradecký kraj	Krajská knihovna	Knihovny pověřené regionál. funkcemi	Knihovny s profesionál. pracovníky	Knihovny s neprofesionál. pracovníky	Ostatní evidované knihovny	CELKEM	Krajská knihovna	Knihovny pověřené regionál. funkcemi	Knihovny s profesionál. pracovníky	Knihovny s neprofesionál. pracovníky	Ostatní evidované knihovny	CELKEM
Hradec Králové	-	1	7	84	11	103	-	11	4	0	0	15
Jičín	-	1	12	61	4	78	-	1	6	1	0	8
Náchod	-	1	10	59	1	71	-	3	9	1	0	13
Kostelec nad Orlicí	-	1	3	18	0	22	-	0	4	1	0	5
Rychnov nad Kněžnou	-	1	4	48	4	57	-	2	2	0	0	4
Trutnov	-	1	8	41	7	57	-	3	0	1	0	4
CELKEM	0	6	44	311	27	388	0	20	25	4	0	49
SVK Hradec Králové	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
CELKEM	1	6	44	311	27	389	0	20	25	4	0	49

Počet obyvatel pro stanovení kategorie knihovny	Celkem k 31. 12. 2019		Kategorie	Hradec Králové		Jičín		Náchod		Kostelec nad Orlicí		Rychnov nad Kněžnou		Trutnov	
	krajský přehled	Obsluhované obyvatelstvo		Počet knihoven celkem	Obsluhované obyvatelstvo	Počet knihoven celkem	Obsluhované obyvatelstvo	Počet knihoven celkem	Obsluhované obyvatelstvo	Počet knihoven celkem	Obsluhované obyvatelstvo	Počet knihoven celkem	Obsluhované obyvatelstvo	Počet knihoven celkem	Obsluhované obyvatelstvo
bez ostatních evidovaných	363	526 273		92	160 457	74	71 107	71	107 984	22	28 729	53	50 608	50	107 388
1 - 500 obyv.	195	50 865	1	59	16 603	49	11 825	32	8 696	9	2 398	31	6 897	15	4 446
501 - 1 000 obyv.	95	64 468	2	18	12 089	13	8 595	26	16 737	7	4 584	12	8 468	19	13 995
1 001 - 3 000 obyv.	44	75 263	3	11	19 167	8	13 379	5	8 581	4	6 486	6	9 850	10	17 800
3 001 - 5 000 obyv.	6	22 920	4	0	0	1	3 674	1	4 128	0	0	2	7 668	2	7 450
5 001 - 10 000 obyv.	14	100 158	5	3	18 188	2	17 535	5	36 886	2	15 261	1	6 727	1	5 561
10 001 - 20 000 obyv.	5	67 451	6	0	0	1	16 099	1	12 677	0	0	1	10 998	2	27 677
20 001 - 40 000 obyv.	2	50 738	7	0	0	0	0	1	20 279	0	0	0	0	1	30 459
40 001 a více obyv.	1	94 410	8	1	94 410	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
krajská knihovna bez městské funkce	1	94 410	8	* obsluhovaná populace krajské knihovny se nepřičítá do sumáře počtu obyvatel											

Povinná registrace na Ministerstvu kultury stabilizovala síť knihoven. Rušení knihoven je výjimečné, ale stále existují vesnické knihovny, které jsou dlouhodobě uzavřené kvůli tomu, že v obci není knihovnik nebo nejsou vhodné prostory pro knihovnu. Postavení profesionální knihovny má 50 pracovišť, funkci krajské knihovny plní Studijní

a vědecká knihovna v Hradci Králové. Vyřešen není jednotný přístup k profesionalizaci knihoven, současný stav vychází více z místních zvyklostí než z doporučení celostátního standardu²⁾ a existují obce, kde neprofesionální knihovna obsluhuje více než 2 500 obyvatel, a stále existují i města bez profesionální knihovny. Ze statistických výkazů vyplývá, že profesionalizace přináší zvýšení úrovně služeb a podporuje zájem o knihovnu.

Přehled obsluhovaných a střediskových knihoven v roce 2019

Sít knihoven	Obsluhované knihovny	Pověřené knihovny	Profesionální knihovny	Neprofesionální knihovny	Samostatně evidované pobočky	Knihovny specializované	Počet obsluhovaných knihoven a poboček zřízovaných městy a obcemi celkem	Počet středisek	
								Pověřená knihovna	Městské knihovny
Krajská knihovna	6	6							
Hradec Králové	96		7	84	4	0	95	1	5
Jičín	77		12	61	3	1	76	0	0
Náchod	80		10	59	10	1	79	1	4
Kostelec n. Or.	26		3	18	5	0	26	1	1
Rychnov n. Kn.	54		4	48	2	0	54	1	3
Trutnov	50		8	41	1	0	50	0	0
Kraj celkem	383	6	44	311	25	2	381	4	13

Sít vesnických knihoven zapojených do krajského systému se změnila pouze v oblasti Náchod, kde byla zrušena pobočka Městské knihovny Červený Kostelec v obci Stolín, a v oblasti Kostelec nad Orlicí, kde došlo ke zrušení knihovny Přestavlky. Pozastavena byla činnost vzhledem k momentálním personálním podmínkám nebo prostorovému vybavení v knihovnách Jeřice, Semínova Lhota a Zboží v oblasti Jičín a v obci Hynčice v oblasti Náchod. Naopak oživení činnosti po rekonstrukci prostor lze v první polovině roku 2020 očekávat v knihovnách Žlunice, Dětenice, Vrbice v oblasti Jičín. Nové vybavení získala knihovna Hajnice v oblasti Trutnov a knihovny Předměřice nad Labem a Nepochy v oblasti Hradec Králové. V oblasti Jičín rozhodlo Zastupitelstvo obce Jičíněves koncem roku o založení knihovny a „znovuzrozená“ knihovna se bude otevírat v roce 2020.

Regionální služby organizované střediskovým systémem mají 4 oblasti, celkem v kraji pracovalo 17 střediskových knihoven, z toho 4 při pověřených knihovnách a 13 středisek v profesionálních knihovnách:

- oblast Hradec Králové – Chlumec nad Cidlinou, Nechanice, Nový Bydžov, Smiřice, Smidary,
- oblast Náchod – Červený Kostelec, Jaroměř, Nové Město nad Metují, Police nad Metují,
- oblast Kostelec nad Orlicí – Týniště nad Orlicí,
- oblast Rychnov nad Kněžnou – Dobruška, Opočno, Vamberk.

²⁾ Definice z Deníku veřejné knihovny:

Profesionální knihovna je základní knihovna s pracovním úvazkem knihovníka vyšším než 15 hodin týdně.

Neprofesionální knihovna je základní knihovna s pracovním úvazkem knihovníka maximálně 15 hodin týdně.

II. Krajské sumáře podle kategorií knihoven

1. Knihovní fond

Královéhradecký kraj		2019	KNIHOVNÍ FOND									
krajský sumář podle kategorií		Vlastní knihovní fond			Přírůstky (bez VF)			Financování nákupu				VF
001	002	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111
	Obsluhovaná populace (obyv.)	Vlastní knihovní fond (bez VF)	% knih. jednotek ve volném výběru	Exempláře periodik na 1000 obyvatel	Přírůstky knihovního fondu (bez VF)	% obnovy knih. fondu ve volném výběru	Přírůstky fondu (bez VF) na 1000 obyv.	Náklady na knih. fond (bez RF) Kč /na 1 obyvatele	Náklady na knih. fond (bez RF) Kč /na 1 vypůjčku	Náklady na periodika v %	Náklady na licence EIZ v %	Výměnné fondy půjčené od jiných knihoven
sumář/průměr	526 273	3 815 744	49,5	17,4	94 048	5,0	178,7	37,82	5,77	10,9	5,5	191 164
01 Krajská knihovna	94 410	1 443 784	13,2	54,6	18 950	10,0	200,7	38,00	9,45	8,5	19,8	0
02 Pověřené knihovny	178 226	888 576	54,0	5,6	30 405	6,3	170,6	39,26	5,03	6,8	4,9	1 092
03 ZK s profesionál. prac.	198 358	1 074 485	75,6	11,0	38 925	4,8	196,2	41,08	5,70	15,0	0,7	3 125
04 ZK s neprofesionál.prac.	149 689	408 899	98,9	5,4	5 768	1,4	38,5	7,82	4,71	23,5	0,0	186 947

* Krajská knihovna nepracuje s výměnnými fondy.

Obsluhovaná populace krajské knihovny bez městské funkce se rovná počtu obyvatel krajského města.

Obyvatelstvo krajského města se v tomto případě přičítá do sumáře pouze z výkazu městské knihovny v daném městě.

2. Standard pro dobrý fond

		Standard pro dobrý fond		
krajský sumář		Rozsah a využití knih. fondu		
001	112	113	114	
	Rozsah knihovního fondu celkem (sl. 101+111)	Rozsah knih. fondu na 1 obyv.	Rozsah knih. fondu	Obrat knih. fondu
sumář/průměr	4 006 908	7,6	0,7	
01 Krajská knihovna	1 443 784	*	*	
02 Pověřené knihovny	889 668	5,0	1,3	
03 ZK s profesionál. prac.	1 077 610	5,4	1,1	
04 ZK s neprofesionál.prac.	595 846	4,0	0,4	

* U krajské knihovny se ukazatele nesledují.

3. Zaměstnanci knihoven

		ZAMĚSTNANCI						
krajský sumář podle kategorií		Celkem (úvazky)				Odborní zaměst. (úvazky)		
001	002	601	602	603	604	605	606	607
	Obsluhovaná populace	Počet zaměstnanců (přepočtený stav)	Zaměst. /1000 obyv.	Zaměst. /1000 registr. uživatelů	Zaměst. /1000 návštěv	Odborní zaměst. celkem	Vš knih. směru	SŠ knih. směru
sumář/průměr	526 273	346,5	0,7	4,2	0,1	276,0	41,1	90,9
01 Krajská knihovna	94 410	84,8	0,9	7,0	0,1	71,4	17,7	12,7
02 Pověřené knihovny	178 226	128,0	0,7	4,4	0,1	114,7	15,6	46,7
03 ZK s profesionál. prac.	198 358	112,3	0,6	3,8	0,2	89,9	7,8	31,5
04 ZK s neprofesionál.prac.	149 689	21,5	0,1	1,9	0,2	*	*	*

* Ukazatel se nesleduje.

II. Krajské sumáře podle kategorií knihoven

4. Uživatelé knihoven

		UŽIVATELÉ										
krajský sumář podle kategorií							Návštěvníci	z toho v %				
001	002	201	202	203	204	205	206	207	208	209	210	
	Obsluhovaná populace	Registrování uživatelé	% registr. uživatelů z počtu obyvatel	Uživatelé do 15 let	% uživatelů do 15 let z celkového počtu registr. uživatelů	Počet návštěvníků celkem	Fyzické návštěvy knihovny	Návštěvníci on-line služeb	Návštěvníci internetu - % z fyzických návštěv.	Návštěvníci kultur, a vzděl. akcí - % z fyzických návštěv.	Počet návštěvníků celkem /1 obyvatele	
sumář/průměr	526 273	82 691	15,7	22 706	27,5	2 453 489	55,3	44,7	7,9	16,5	4,7	
01	Krajská knihovna	94 410	12 118	12,8	*	608 841	26,2	73,8	21,1	6,2	6,5	
02	Pověřené knihovny	178 226	29 047	16,3	9 091	981 973	56,3	43,7	5,8	15,7	5,5	
03	ZK s profesionál. prac.	198 358	29 880	15,1	10 200	737 616	71,4	28,6	6,1	19,8	3,7	
04	ZK s neprofesionál.prac.	149 689	11 646	7,8	3 415	125 059	94,4	5,6	8,2	19,8	0,8	

* Krajská knihovna poskytuje služby uživatelům od 15 let.

5. Výpůjčky dokumentů

		VÝPŮJČKY													
krajský sumář podle kategorií							z toho v %		Výpůjčky knih					Výpůjčky periodik	
001	002	301	302	303	304	305	306	307	308	309	310	311	312		
	Obsluhovaná populace	Výpůjčky celkem	Počet výpůjček / 1 obyv.	Počet výpůjček na 1 registr. uživatele	Prezenční výpůjčky %	Prolongace %	Dospělým celkem	Z toho % naučné literatury	Dětem celkem	Na 1 čtenáře do 15 let	Z toho % naučné literatury	Výpůjčky periodik	Výpůjčky periodik %		
sumář/průměr	526 273	3 447 496	6,6	41,7	5,4	33,6	2 422 356	28,1	452 147	19,9	16,5	463 963	13		
01	Krajská knihovna	94 410	379 606	4,0	31,3	3,4	49,0	365 550	80,9	*	*	10 060	3		
02	Pověřené knihovny	178 226	1 390 297	7,8	47,9	8,6	30,6	892 771	22,2	210 119	23,1	17,3	197 989	14	
03	ZK s profesionál. prac.	198 358	1 429 052	7,2	47,8	3,6	34,5	995 862	16,9	204 770	20,1	15,2	214 013	15	
04	ZK s neprofesionál.prac.	149 689	248 541	1,7	21,3	0,5	21,0	168 173	10,3	37 258	10,9	18,5	41 901	17	

* Krajská knihovna poskytuje služby uživatelům od 15 let.

II. Krajské sumáře podle kategorií knihoven

6. Elektronické služby

		ELEKTRONICKÉ SLUŽBY											
krajský sumář podle kategorií													
	001	002	501	502	503	504	505	506	507	508	509	510	511
		Obsluhovaná populace	Webová stránka knihovny	Návštěvy webové stránky	Elektronický katalog	Vstupy do el. katalogu celkem	z toho % vstupů z prostoru mimo knihovnu	Vstupy do el. výpůjčního protokolu celkem	Vlastní databáze	Licencované el. informační zdroje (EIZ)	Vstupy do EIZ a databáží	Stažené digitální dokumenty	On-line informační služby - zodpovězené dotazy
	sumář/průměr	526 273	230	1 597 562	154	886 850	84,6	387 516	18	27	57 887	4 495	11 987
01	Krajská knihovna	94 410	1	548 869	1	334 314	85,4	200 270	5	8	50 780	1 115	2 529
02	Pověřené knihovny	178 226	6	530 626	6	344 565	81,4	148 382	7	14	6 210	3 131	2 133
03	ZK s profesionál. prac.	198 358	43	395 930	43	201 463	88,2	38 355	6	5	897	249	7 258
04	ZK s neprofesionál.prac.	149 689	180	122 137	104	6 508	99,2	509	0	0	0	0	67

7. Další služby a vybavení

		DALŠÍ ÚDAJE												
krajský sumář podle kategorií		MVS		Regionální služby			Internet							
	001	002	401	402	403	404	405	406	407	408	409	410	411	412
		Obsluhovaná populace	MVS z jiných knih. kladně vyřízené	MVS zasláné jiným knihovnám - kladně vyřízené	Výměnné fondy jiným knihovnám svazky	Poradenská činnost	Vzdělávání knihovníků	Kulturní akce	Vzdělávací akce	Publikace celkem	Studijní místa /1000 obyv.	Počet počítačů napojených na internet	Internet počet stanic / 1000 obyv.	Plocha knihovny m ² / 1000 obyv.
	sumář/průměr	526 273	10 470	9 630	214 369	2 276	126	4 782	3 843	15	7,2	684	1,3	63,5
01	Krajská knihovna	94 410	4 125	464	0	38	26	70	268	10	3,6	61	0,7	65,8
02	Pověřené knihovny	178 226	2 162	851	138 630	1 830	91	1 723	1 532	3	2,5	119	0,7	40,7
03	ZK s profesionál. prac.	198 358	4 136	4 028	75 739	408	9	2 165	1 780	1	5,5	192	1,0	46,6
04	ZK s neprofesionál.prac.	149 689	47	4 287	0	0	0	824	263	1	12,9	312	2,1	71,5

* Krajská knihovna nepracuje s výměnnými fondy.

III. Výsledky knihoven Královéhradeckého kraje podle oblastí

(bez výkonů krajské knihovny)

1. Knihovní fond

Královéhradecký kraj		2019	KNIHOVNÍ FOND										
krajský sumář podle oblastí		Vlastní knihovní fond			Přirůstky (bez VF)			Financování nákupu				VF	
001	002	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	
	Obsluhovaná populace (obyv.)	Vlastní knihovní fond (bez VF)	% knih. jednotek ve volném výběru	Exempláře periodik na 1000 obyvatel	Přirůstky knihovního fondu (bez VF)	% obnovy kniž. fondu ve volném výběru	Přirůstky fondu (bez VF) na 1000 obyv.	Náklady na knih. fond (bez RF) Kč /na 1 obyvatele	Náklady na knih. fond (bez RF) Kč /na 1 výpůjčku	Náklady na periodika v %	Náklady na licence EIZ v %	Výměnné fondy půjčené od jiných knihoven	
sumář/průměr	526 273	2 371 960	71,6	7,6	75 098	4,4	142,7	31,00	5,32	11,4	2,8	191 164	
01	Hradec Králové	160 457	745 995	62,8	6,5	24 336	5,2	151,7	35,17	6,15	7,7	7,1	24 375
02	Jičín	71 107	279 099	63,6	8,3	11 694	6,6	164,5	35,33	5,07	9,5	0,5	31 750
03	Náchod	107 984	573 101	70,2	10,5	17 425	4,3	161,4	31,00	4,52	16,1	0,1	73 905
04	Kostelec nad Orlicí	28 729	130 469	69,0	5,4	3 071	3,4	106,9	27,49	8,27	13,3	0,4	3 184
05	Rychnov nad Kněžnou	50 608	252 148	92,9	8,0	5 812	2,5	114,8	21,82	6,24	12,1	0,7	14 446
06	Trutnov	107 388	391 148	83,0	6,1	12 760	3,9	118,8	27,18	4,55	13,3	1,7	43 504

2. Standard pro dobrý fond

		Standard pro dobrý fond		
krajský sumář		Rozsah a využití knih. fondu		
001	112	113	114	
	Rozsah knihovního fondu celkem (sl. 101+111)	Rozsah knih. fondu na 1 obyv.	Obrát knih. fondu	
sumář/průměr	2 563 124	4,9	1,0	
01	Hradec Králové	770 370	4,8	1,1
02	Jičín	310 849	4,4	1,4
03	Náchod	647 006	6,0	1,0
04	Kostelec nad Orlicí	133 653	4,7	0,6
05	Rychnov nad Kněžnou	266 594	5,3	0,6
06	Trutnov	434 652	4,1	1,1

3. Zaměstnanci knihoven

		ZAMĚSTNANCI							
krajský sumář podle kategorií		Celkem (úvazky)				Odborní zaměst. (úvazky)			
001	002	601	602	603	604	605	606	607	
	Obsluhovaná populace	Počet zaměstnanců (přepočteny stav)	Zaměst. /1000 obyv.	Zaměst. /1000 registr. uživatelů	Zaměst. /1000 návštěv	Odborní zaměst. celkem	Vš knih. směru	Sš knih. směru	
sumář/průměr	526 273	261,8	0,5	3,7	0,1	204,6	23,4	78,2	
01	Hradec Králové	160 457	90,6	0,6	3,9	0,2	80,7	7,2	33,9
02	Jičín	71 107	37,7	0,5	3,6	0,1	29,7	4,0	9,5
03	Náchod	107 984	58,4	0,5	3,9	0,2	34,1	5,3	16,8
04	Kostelec nad Orlicí	28 729	11,4	0,4	4,2	0,2	9,8	0,0	3,8
05	Rychnov nad Kněžnou	50 608	23,1	0,5	3,8	0,1	17,1	1,0	5,0
06	Trutnov	107 388	40,7	0,4	3,1	0,1	33,3	6,0	9,3

III. Výsledky knihoven Královéhradeckého kraje podle oblastí

(bez výkonů krajské knihovny)

4. Uživatelé knihoven

		UŽIVATELÉ											
krajský sumář podle oblastí							Návštěvníci		z toho v %				
001	002	201	202	203	204	205	206	207	208	209	210		
	Obsluhovaná populace	Registrování uživatelé	% registr. uživatelů z počtu obyvatel	Uživatelé do 15 let	% uživatelů do 15 let z celkového počtu registr. uživatelů	Počet návštěvníků celkem	Fyzické návštěvy knihovny %	Návštěvníci on-line služeb %	Návštěvníci z fyzických návštěv. - %	Návštěvníci kultur, a vzděl. akcí - % z fyzických návštěv.	Počet návštěvníků celkem / 1 obyvatele		
sumář/průměr	526 273	70 573	13,4	22 706	32,2	1 844 648	64,9	35,1	6,2	17,9	3,5		
01	Hradec Králové	160 457	23 021	14,4	7 901	34,3	602 719	62,6	37,4	6,1	17,2	3,8	
02	Jičín	71 107	10 522	14,8	4 160	39,5	325 621	60,5	39,5	8,2	24,5	4,6	
03	Náchod	107 984	15 077	14,0	4 473	29,7	348 943	81,1	18,9	6,7	16,7	3,2	
04	Kostelec nad Orlicí	28 729	2 680	9,3	780	29,1	61 075	68,2	31,8	5,6	25,3	2,1	
05	Rychnov nad Kněžnou	50 608	6 061	12,0	1 836	30,3	206 102	47,8	52,2	6,1	22,2	4,1	
06	Trutnov	107 388	13 212	12,3	3 556	26,9	300 188	66,8	33,2	3,6	10,9	2,8	

5. Výpůjčky dokumentů

		VÝPŮJČKY												
krajský sumář podle oblastí							z toho v %		Výpůjčky knih				Výpůjčky periodik	
001	002	301	302	303	304	305	306	307	308	309	310	311	312	
	Obsluhovaná populace	Výpůjčky celkem	Počet výpůjček / 1 obyv.	Počet výpůjček na 1 registr. uživatele	Prezenční výpůjčky %	Prolongace %	Dospělým celkem	Z toho % naučné literatury	Dětem celkem	Na 1 čtenáře do 15 let	Z toho % naučné literatury	Výpůjčky periodik	Výpůjčky periodik %	
sumář/průměr	526 273	3 067 890	5,8	43,5	5,6	31,6	2 056 806	18,7	452 147	19,9	16,5	453 903	15	
01	Hradec Králové	160 457	917 854	5,7	39,9	1,5	29,9	594 832	22,6	158 007	20,0	17,5	95 287	10
02	Jičín	71 107	495 073	7,0	47,1	3,6	37,5	323 122	17,3	94 573	22,7	16,0	61 712	12
03	Náchod	107 984	740 334	6,9	49,1	3,8	36,0	530 011	17,4	92 793	20,8	17,3	107 932	15
04	Kostelec nad Orlicí	28 729	95 456	3,3	35,6	4,3	20,0	66 508	12,1	15 207	19,5	10,7	13 131	14
05	Rychnov nad Kněžnou	50 608	177 028	3,5	29,2	17,8	27,3	128 364	17,8	28 870	15,7	13,6	18 996	11
06	Trutnov	107 388	642 145	6,0	48,6	12,2	27,5	413 969	17,2	62 697	17,6	16,0	156 845	24

III. Výsledky knihoven Královéhradeckého kraje podle oblastí (bez výkonů krajské knihovny)

6. Elektronické služby

		ELEKTRONICKÉ SLUŽBY											
krajský sumář podle oblastí													
	001	002	501	502	503	504	505	506	507	508	509	510	511
		Obsluhovaná populace	Webová stránka knihovny	Návštěvy webové stránky	Elektronický katalog	Vstupy do el. katalogu celkem	z toho % vstupů z prostoru mimo knihovnu	Vstupy do el. výpůjčního protokolu celkem	Vlastní databáze	Licencované el. informační zdroje (EIZ)	Vstupy do EIZ a databázi	Stažené digitální dokumenty	On-line informační služby - zodpovězené dotazy
sumář/průměr		526 273	229	1 048 693	153	552 536	84,1	187 246	13	19	7 107	3 380	9 458
01	Hradec Králové	160 457	42	243 235	14	191 137	69,2	94 011	5	11	3 785	1 830	1 143
02	Jičín	71 107	71	148 547	51	107 962	97,6	21 514	2	2	2 404	537	3 977
03	Náchod	107 984	51	213 598	25	61 328	80,7	18 504	3	1	95	342	2 135
04	Kostelec nad Orlicí	28 729	7	40 113	6	16 369	95,8	3 908	0	1	452	72	282
05	Rychnov nad Kněžnou	50 608	13	263 126	9	89 354	91,9	26 856	0	3	350	0	1 804
06	Trutnov	107 388	45	140 074	48	86 386	92,4	22 453	3	1	21	599	117

7. Další služby a vybavení

		DALŠÍ ÚDAJE												
krajský sumář podle oblastí		MVS		Regionální služby							Internet			
	001	002	401	402	403	404	405	406	407	408	409	410	411	412
		Obsluhovaná populace	MVS z jiných knih. kladně vyřízené	MVS zasláné jiným knihovnám - kladně vyřízené	Výměnné fondy jiným knihovnám svazky	Poradenská činnost	Vzdělávání knihovníků	Kulturní akce	Vzdělávací akce	Publikace celkem	Studijní místa /1000 obyv.	Počet počítačů napojených na internet	Internet počet stanic / 1000 obyv.	Plocha knihovny m ² /1000 obyv.
sumář/průměr		526 273	6 345	9 166	214 369	2 238	100	4 712	3 575	5	6,6	623	1,2	51,7
01	Hradec Králové	160 457	294	823	24 375	504	22	1 252	1 082	2	4,0	172	1,1	55,7
02	Jičín	71 107	1 030	1 531	31 750	660	59	1 346	704	1	13,0	117	1,7	61,9
03	Náchod	107 984	4 105	4 941	75 349	288	16	789	1 061	0	7,1	123	1,1	49,6
04	Kostelec nad Orlicí	28 729	112	626	3 184	217	0	198	99	0	5,7	31	1,1	52,1
05	Rychnov nad Kněžnou	50 608	345	489	14 446	226	2	415	182	1	7,2	81	1,6	64,8
06	Trutnov	107 388	459	756	65 265	343	1	712	447	1	5,6	99	0,9	34,6

IV. Regionální služby – výkony

Č. řádku	Výkaz výkonů regionálních funkcí knihoven	Rok 2019	Č. řádku	Výkaz výkonů regionálních funkcí knihoven	Rok 2019
3	Počet pracovníků zajišťujících regionální funkce	16,330	24	Pomoc při revizi a aktualizaci KF	
4	Počet obsluhovaných knihoven	389	25	počet obslužených knihoven	70
			26	z toho počet revidovaných knihoven	47
5	Poradenská a konzultační činnost		27	počet revidovaných knihovnických jednotek	68 893
6	počet obslužených knihoven	366	28	Nákup KF z prostředků provozovatelů (obcí) do vlastních KF	
7	počet poskytnutých konzultací	1 875	29	počet obslužených knihoven	0
8	počet metodických návštěv	701	30	počet nakoupených knihovnických jednotek	0
9	Statistika knihovnických činností Kult (MK) 12 - 01		31	Zpracování KF z prostředků provozovatelů (obcí) vlastních KF	
10	počet obslužených knihoven	369	32	počet obslužených knihoven	45
11	počet zpracovaných statistických výkazů	383	33	počet zpracovaných knihovnických jednotek	1 498
12	Vzdělávání knihovníků, semináře		34	Výměnný fond (v knihovnických jednotkách)	
13	počet obslužených knihoven	205	35	stav výměnného fondu k 31.12. 2019	343 519
14	počet všech vzdělávacích akcí	95	36	roční přírůstek VF	13 964
15	z toho (z ř. 14): počet akcí v rámci RF	34	37	roční úbytek VF	27 897
16	počet všech účastníků	1 044	38	z ř. 36 zakoupeno z finančních prostředků kraje na regionální funkce	6 786
17	z toho (z ř. 16): počet účastníků akcí v rámci RF	561	39	z ř. 36 zakoupeno z finančních prostředků obce	6 776
18	počet všech vyučovacích hodin	281	40	z ř. 36 z zakoupeno z finančních prostředků dalších zdrojů	402
19	z toho (z ř. 18): počet vyučovacích hodin v rámci RF	101	41	Cirkulace VF	
20	Porady		42	počet obslužených knihoven	306
21	počet obslužených knihoven	154	43	počet expedovaných souborů	1 267
22	počet akcí	31	44	počet svazků v souborech	78 967
23	počet účastníků	329	45	Servis automatizovaného knihovního systému	
			46	počet knihoven, pro které pověřená knihovna zajišťuje podporu automatizovaného systému	98
			47	počet akcí, zásahů	103
			48	Doprava v rámci výkonu RF	
			49	počet obslužených knihoven	211
			50	počet ujetých km	10 330

Komentář

Zaznamenané výkony jsou srovnatelné s předešlým rokem téměř ve všech ukazatelích; pokles parametrů byl zaznamenán u nákupu výměnných fondů, kde byl přírůstek o 13 % nižší. Méně byl využíván servis automatizovaných knihovnických systémů. Uskutečnilo se více vzdělávacích akcí, ale byly kratší a využilo je 53 % obsluhovaných knihoven, což je o 2 % méně než v předešlém roce. Poradenská činnost vykazuje nárůst konzultací a pokles návštěv a osobních setkání přímo v obsluhovaných knihovnách.

IV. Regionální služby – financování

Č. řádku	Výkaz výkonů regionálních funkcí knihoven	Rok 2019
53	Spotřeba materiálu (číslo účtu 501)	1 644 433,90
54	z toho : nákup knihovního fondu	1 478 722,50
55	Spotřeba energie (číslo účtu 502)	203 882,36
56	Opravy a udržování (číslo účtu 511)	0,00
57	Cestovné (číslo účtu 512)	53 496,40
58	Ostatní služby (číslo účtu 518)	903 142,50
59	z toho : doprava	32 218,90
60	z toho : servis AKS	127 040,00
61	z toho : nákup licence na el. zdroje	13 019,00
62	z toho : nákup knihovnických služeb	612 024,00
63	Mzdové náklady (číslo účtu 521)	4 338 558,00
64	z toho : platy zaměstnanců	4 324 635,00
65	z toho : ostatní osobní náklady	13 923,00
66	Zákonné sociální pojištění (číslo účtu 524)	1 259 956,00
67	Sociální náklady (zákonné a jiné s.n.) (číslo účtu 527 a 528)	333 634,84
68	Jiné ostatní náklady (číslo účtu 549)	14 896,00
69	Ostatní provozní náklady (neuvezeny v ř. 53, 55 - 58, 63, 66 - 68)	0,00
70	Provozní náklady celkem (součet ř. 53, 55 - 58, 63, 66 - 69)	8 752 000,00
71	Investiční náklady	0,00
72	Náklady celkem (z krajské dotace) (součet ř. 70 a 71)	8 752 000,00

Č. řádku	Výkaz výkonů regionálních funkcí knihoven	Rok 2019
80	Financování regionálních funkcí z jiných zdrojů (vlastní prostředky knihovny, obce, další zdroje, sponzorské dary)	
81	Náklady za rok	
82	Spotřeba materiálu (číslo účtu 501)	11 759,68
83	z toho: na nákup knihovního fondu	0,00
84	Mzdové náklady (číslo účtu 521)	1 224 681,75
85	z toho : platy zaměstnanců	1 178 471,75
86	z toho: ostatní osobní náklady	12 189,00
87	Zákonné sociální a zdravotní pojištění (číslo účtu 524)	403 566,00
88	Ostatní provozní náklady (neuvezené v ř. 82, 84, 87)	260 907,70
89	Provozní náklady celkem (součet ř. 82, 84,87,88)	1 900 915,13
90	Investiční náklady	0,00
91	Náklady celkem (součet ř. 89 + 90)	1 900 915,13
92	Finanční prostředky obcí na fond knihoven a jeho zpracování	0,00
93	Na nákup (stálého) knihovního fondu pro knihovny (z prostř.obcí)	0,00
94	Na zpracování (stálého) knihovního fondu pro knihovny (z prostř.obcí)	0,00
95	Další finanční podpora knihoven z krajského rozpočtu (mimo prostředky určené na RF)	
	Celkové částky, které knihovny získaly v roce 2019	0,00
96	Z krajských grantových programů určených nejen knihovnám	0,00
97	Z krajských grantových programů určených výhradně knihovnám	0,00
98	Podíl obcí na nákupu výměnného fondu	
99	Počet obcí přispívajících na nákup výměnného fondu	242
100	Částka poskytnutá na výměnný fond (za přispívající obce celkem)	1 419 950,00

Komentář

Dotaci na regionální funkce získaly knihovny z rozpočtu Královéhradeckého kraje v celkové částce 8 752 000 Kč, což je částka o 801 000 Kč vyšší než v minulém roce. Nárůst mzdových nákladů souvisel se zákonným navýšením platových tarifů i s nárůstem pracovních úvazků v přepočtu o 1,043. Financování regionálních funkcí z jiných zdrojů se téměř výhradně týká krajské knihovny, která má finanční prostředky na tuto činnost zahrnutý ve svém rozpočtu.

Na nákup knihovního fondu bylo z dotace vyčleněno o 15 % méně finančních prostředků. Zřizovatelé přispěli na nákup výměnných fondů formou dotačních nebo darovacích smluv, a to v celkové částce srovnatelné s minulým rokem. Také počet obcí, které se finančně podílejí na zajištění nákupu novinek do výměnných fondů, byl téměř stejný jako v minulém roce.

V. Porovnání vybavení knihoven se standardem

	Provozní doba		Plocha knihovny		Studijní místa	
	Provozní doba pro veřejnost		60 m ² / 1 000 obyv.			
porovnání	2012	2019	2012	2019	2012	2019
krajský průměr	19,5	20,1	5,3	4,7	60,4	57,4

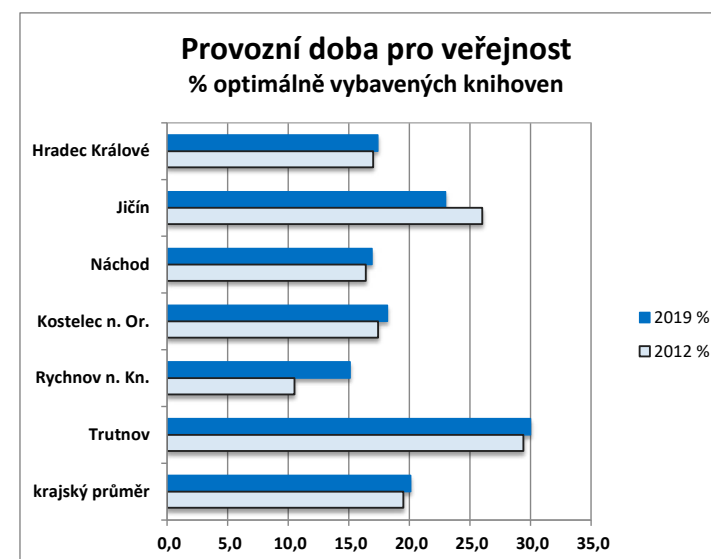
	Náklady na knihovní fond		75 % k. j. ve volný výběr		obnova knih. fondu: 7 %	
	2012	2019	2012	2019	2012	2019
Knihovní fondy a informační zdroje						
porovnání						
krajský průměr	9,9	17,7	86,7	92,7	6,8	5,0

	Veřejný internet		Web knihovny		Elektronický katalog	
	2012	2019	2012	2019	2012	2019
porovnání						
krajský průměr	70,0	57,2	55,8	60,0	24,9	30,3

Procento optimálně vybavených knihoven oblasti						
	Provozní doba		Plocha knihovny		Studijní místa	
	pro veřejnost		60 m ² / 1 000 obyv.			
oblast	2012	2019	2012	2019	2012	2019
	%	%	%	%	%	%
Hradec Králové	17,0	17,4	6,4	5,4	52,1	46,7
Jičín	26,0	23,0	8,2	8,1	79,5	79,7
Náchod	16,4	16,9	5,5	2,8	64,4	63,4
Kostelec n. Or.	17,4	18,2	4,3	4,3	65,2	54,5
Rychnov n. Kn.	10,5	15,1	3,5	5,7	38,6	37,7
Trutnov	29,4	30,0	3,9	2,0	62,7	62,0
krajský průměr	19,5	20,1				

Vyhodnocení standardu veřejných knihovnických a informačních služeb

Pro rok 2019 platila ustanovení metodického pokynu z roku 2012 (Standard VKIS³⁾), podle kterého je vybavení posuzováno. V následujících tabulkách a grafech je znázorněno procento knihoven, které plní minimální parametry doporučené tímto standardem. Standard člení knihovny do velikostních kategorií podle obsluhované populace a definuje optimální podmínky vybavení veřejných knihoven. Indikátory standardu jsou nástrojem pro posuzování podmínek, které má konkrétní knihovna pro provozování svých služeb. Výsledky jsou porovnány s rokem 2012, kdy byly indikátory stanoveny. Pro rok 2020 byl vydán aktualizovaný metodický pokyn, který obsahuje nový parametr: počet vzdělávacích, kulturních a komunitních akcí knihoven. Pro potřeby porovnávání v příštích letech je připojeno statistické vyhodnocení současného stavu těchto služeb.

³⁾ Standard pro dobrou knihovnu. Metodický pokyn Ministerstva kultury k vymezení standardu veřejných knihovnických a informačních služeb poskytovaných knihovnami zřizovanými a/nebo provozovanými obcemi a kraji na území České republiky. Praha: Národní knihovna České republiky, 2012, 11 s. ISBN 978-80-7050-616-5.

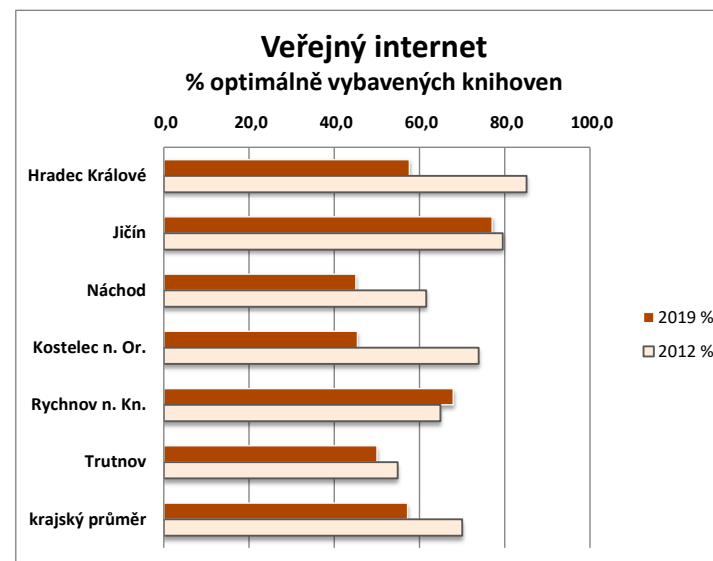
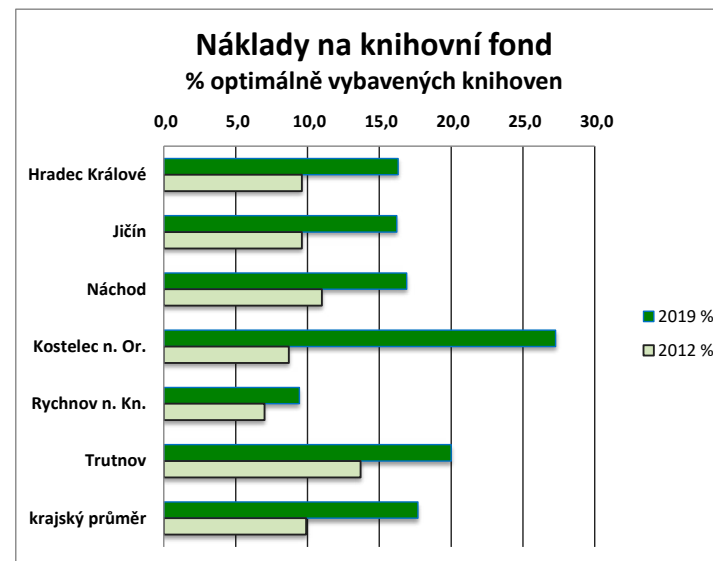
V. Porovnání vybavení knihoven se standardem

Procento optimálně vybavených knihoven oblasti						
Knihovní fondy a informační zdroje						
oblast	Náklady na knihovní fond		75 % k. j. ve volném výběru		obnova knih. fondu	
	2012	2019	2012	2019	2012	2019
	%	%	%	%	%	%
Hradec Králové	9,6	16,3	92,6	93,5	5,3	4,3
Jičín	9,6	16,2	90,4	87,8	19,2	5,4
Náchod	11,0	16,9	89,0	91,5	5,5	5,6
Kostelec n. Or.	8,7	27,3	82,6	95,5	8,7	4,5
Rychnov n. Kn.	7,0	9,4	91,2	98,1	0,0	1,9
Trutnov	13,7	20,0	84,3	90,0	2,0	8,0
krajský průměr	9,9	17,7				

Procento optimálně vybavených knihoven oblasti						
Knihovní fondy a informační zdroje						
oblast	Veřejný internet		Web knihovny		Elektronický katalog	
	2012	2019	2012	2019	2012	2019
	%	%	%	%	%	%
Hradec Králové	85,1	57,6	52,1	45,7	8,5	10,9
Jičín	79,5	77,0	80,8	95,9	27,4	32,4
Náchod	61,6	45,1	47,9	71,8	12,3	28,2
Kostelec n. Or.	73,9	45,5	34,8	31,8	26,1	27,3
Rychnov n. Kn.	64,9	67,9	36,8	24,5	12,3	15,1
Trutnov	54,9	50,0	82,4	90,0	62,7	68,0
krajský průměr	70,0	57,2				

Komentář

Parametry vybavenosti knihoven byly sledovány v časové řadě osmi let. Za toto období přibýlo knihoven, které rozšířily provozní dobu a které mají odpovídající finanční prostředky na nákup knihovních fondů. Ovšem obnovu fondu nyní plní menší procento knihoven než v počátečním roce sledování. Prostory změnila celá řada knihoven, došlo k vybavení interiérů a doplnění techniky, ale optimální plochou pro návštěvníky disponuje stále jen 5 % knihoven. Vybavení internetem je doplňováno připojením wifi. Vlastní webovou stránku nebo samostatnou prezentaci na stránkách zřizovatele má 60 % knihoven, online katalog zveřejňuje na internetu 30 % knihoven.

Vzdělávací, kulturní a komunitní aktivity knihoven

Velikostní kategorie	Počet obyvatel	Doporučená minimální hodnota	Celostátní průměr 2018	% knihoven, které splnily minimální doporučenou hodnotu
1	1 – 500	4	1,5	14
2	501 – 1 000	6	5	25
3	1 001 – 3 000	20	18	36
4	3 001 – 5 000	40	50	100
5	5 001 – 10 000	80	102	77
6	10 001 – 20 000	150	218	60
7	20 001 – 40 000	300	483	100
8	40 001 a více	600	924	100

Standard pro dobrou knihovnu platný od roku 2020 zavedl nový parametr pro **kvantitativní sledování vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit knihoven**. Cílem je podpořit podíl knihoven na společenském a kulturním životě v dané lokalitě a zároveň urychlit jejich přeměnu na poskytovatele neformálního celoživotního vzdělávání. Knihovny by si v nejbližším období měly provést analýzu místní potřeb a podle toho zařadit do služeb knihovny vhodné aktivity. Hodnocení tohoto parametru poukazuje na nedostatečné zabezpečení těchto služeb v obcích do 3000 obyvatel, navíc 58 % těchto knihoven nenabízí vůbec žádné vzdělávací, kulturní a komunitní aktivity.

VI. Porovnání výkonů knihoven

Výkony knihoven jsou porovnávány s celokrajskými výsledky aritmetickým průměrem a mediánem. Medián je hodnota, která dělí řadu vzestupně seřazených výsledků na dvě stejně početné poloviny, a není proto ovlivněn žádnou extrémní hodnotou. Hodnoty mediánu bývají nižší než hodnoty aritmetického průměru.

Žebříčky výkonů pověřených a profesionálních knihoven

Návštěvnost knihoven

Knihovna	Počet návštěvníků celkem/ 1 obyvatele
Průměr	4,4
Medián	3,5
1 Pecka	37,9
2 Vamberk	12,4
3 Jičín	8,6
4 Rychnov nad Kněžnou	8,5
5 Nové Město nad Metují	7,4
6 Ostroměň	5,9
7 Špindlerův Mlýn	5,6
8 Opočno	5,5
9 Knihovna města Hr. Králové	5,3
10 Teplice nad Metují	5,2
11 Vysoké Veselí	4,8
12 Trutnov	4,7
13 Stará Paka	4,4
14 Úpice	4,3
15 Police nad Metují	4,3
16 Náchod	4,3
17 Červený Kostelec	4,2
18 Hořice	4,0
19 Černilov	4,0
20 Nová Paka	3,9

Registrace uživatelů

Knihovna	% registr. uživatelů z počtu obyvatel
Průměr	14,9
Medián	14,9
1 Vamberk	25,6
2 Nové Město nad Metují	25,2
3 Police nad Metují	24,7
4 Jičín	22,3
5 Teplice nad Metují	20,2
6 Pecka	19,8
7 Nechanice	18,8
8 Rtyně v Podkrkonoší	18,1
9 Úpice	17,8
10 Červený Kostelec	17,7
11 Vysoké Veselí	17,4
12 Rychnov nad Kněžnou	17,4
13 Železnice	17,4
14 Ostroměň	17,2
15 Nová Paka	17,0
16 Chlumec nad Cidlinou	16,8
17 Sobotka	16,2
18 Knihovna města Hr. Králové	16,1
19 Hořice	15,8
20 Dvůr Králové nad Labem	15,8

Návštěvníci dětských oddělení

Knihovna	% uživatelů do 15 let
Průměr	35,5
Medián	35,7
1 Smidary	66,9
2 Velké Poříčí	53,0
3 Stará Paka	51,2
4 Jičín	49,9
5 Libáň	47,7
6 Železnice	46,5
7 MK Černilov	45,3
8 Vysoké Veselí	44,8
9 Častolovice	44,8
10 Červený Kostelec	43,4
11 Ostroměň	42,9
12 Třebechovice pod Orebem	42,8
13 Nová Paka	42,7
14 Nechanice	38,9
15 Chlumec nad Cidlinou	38,2
16 Opočno	38,0
17 Žacléř	37,9
18 Vamberk	37,4
19 Hronov	37,4
20 Česká Skalice	37,3

Kulturní a vzdělávací akce

Knihovna	Kulturní a vzdělávací akce/ 1000 obyv.
Průměr	22,6
Medián	18,1
1 Pecka	103,5
2 Teplice nad Metují	75,5
3 Sobotka	66,0
4 Vysoké Veselí	54,4
5 Jičín	46,8
6 Vamberk	39,3
7 Miletín	38,1
8 Lázně Bělohrad	37,0
9 Police nad Metují	34,6
10 Železnice	28,5
11 Dvůr Králové nad Labem	27,0
12 Nová Paka	26,7
13 Stará Paka	26,4
14 Červený Kostelec	24,7
15 Opočno	23,9
16 Hostinné	23,6
17 Třebechovice pod Orebem	22,9
18 Libáň	22,3
19 Náchod	21,8
20 Nové Město nad Metují	20,5

Žebříčky výkonů pověřených a profesionálních knihoven za rok 2019

Knihovní fondy

	Knihovna	Přírůstky vlastního fondu na 1000 obyv. (bez VF)	Exempláře periodik na 1000 obyvatel
	Průměr	212,1	11,4
	Medián	180,6	8,7
1	Špindlerův Mlýn	635,7	13,9
2	Rtyně v Podkrkonoší	627,8	11,7
3	Police nad Metují	438,7	23,0
4	Častolovice	401,9	3,1
5	Pecka	357,9	13,6
6	Jaroměř	322,3	17,9
7	Vysoké Veselí	300,1	38,5
8	Ostroměř	298,5	12,7
9	MK Černilov	297,2	54,3
10	Vamberk	293,7	18,1
11	Železnice	291,8	3,9
12	Jičín	286,8	8,6
13	Opočno	265,3	12,1
14	Libáň	263,7	9,2
15	Hronov	220,3	7,1
16	Teplice nad Metují	219,8	25,4
17	Nové Město nad Metují	219,0	19,4
18	Svoboda nad Úpou	217,3	7,2
19	Chlumec n. C.	214,2	11,7
20	Miletín	202,6	21,8

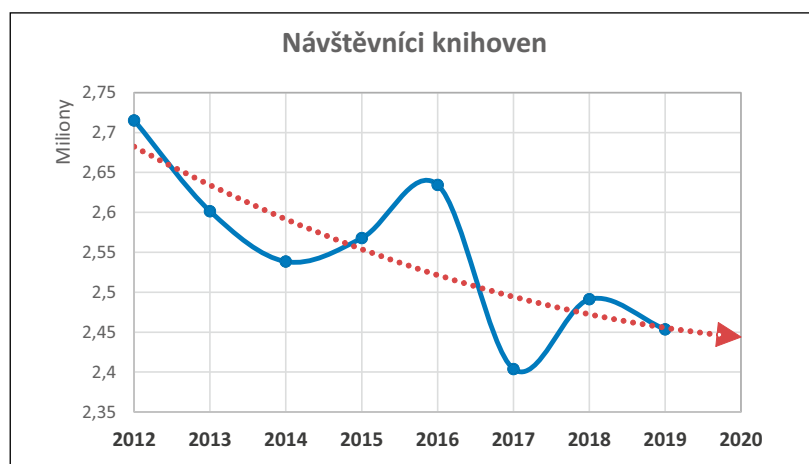
Obrat fondu

	Knihovna	Obrat knihovního fondu	Rozsah knih. fondu na 1 obyvatele
	Průměr	1,1	6,0
	Medián	1,0	5,9
1	Červený Kostelec	3,4	4,4
2	Železnice	2,3	6,0
3	Jičín	2,2	5,3
4	Vrchlabí	1,9	3,2
5	Dvůr Králové nad Labem	1,8	3,3
6	Hořice	1,7	4,8
7	Nové Město nad Metují	1,7	7,8
8	Stará Paka	1,6	3,3
9	Rtyně v Podkrkonoší	1,5	7,7
10	Trutnov	1,4	3,7
11	Knihovna města Hr. Králové	1,4	4,7
12	Broumov	1,3	3,5
13	Svoboda nad Úpou	1,2	8,6
14	Lázně Bělohrad	1,2	2,8
15	Úpice	1,2	5,9
16	Smidary	1,1	6,1
17	Libáň	1,1	6,8
18	Dobruška	1,1	4,6
19	Pecka	1,0	8,2
20	Police nad Metují	1,0	7,4
21	Teplice nad Metují	1,0	8,2

Výpůjčky dokumentů

	Knihovna	Počet výpůjček na 1 registr. uživatele
	Průměr	48,1
	Medián	44,9
1	Červený Kostelec	98,9
2	Vysoké Veselí	96,8
3	Železnice	83,5
4	Svoboda nad Úpou	83,1
5	Rtyně v Podkrkonoší	75,8
6	Libáň	66,6
7	Miletín	64,4
8	Smidary	64,4
9	Nové Město nad Metují	61,1
10	Jičín	60,2
11	Třebechovice pod Orebem	58,2
12	Hořice	56,3
13	Pecka	55,8
14	Hostinné	55,7
15	Týniště nad Orlicí	54,3
16	Vrchlabí	54,2
17	Trutnov	53,4
18	Ostroměř	49,7
19	Stará Paka	45,7
20	Doudleby nad Orlicí	45,6

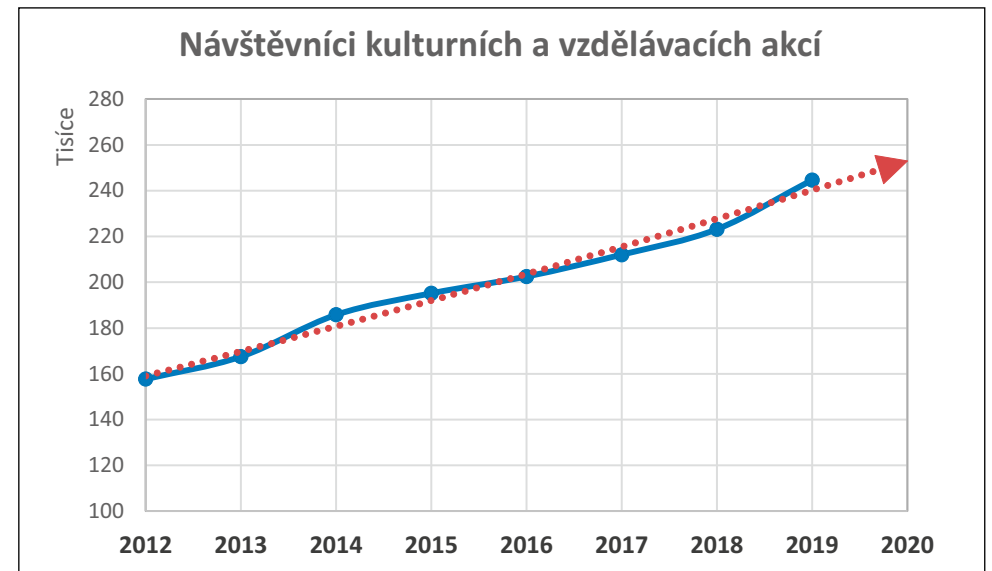
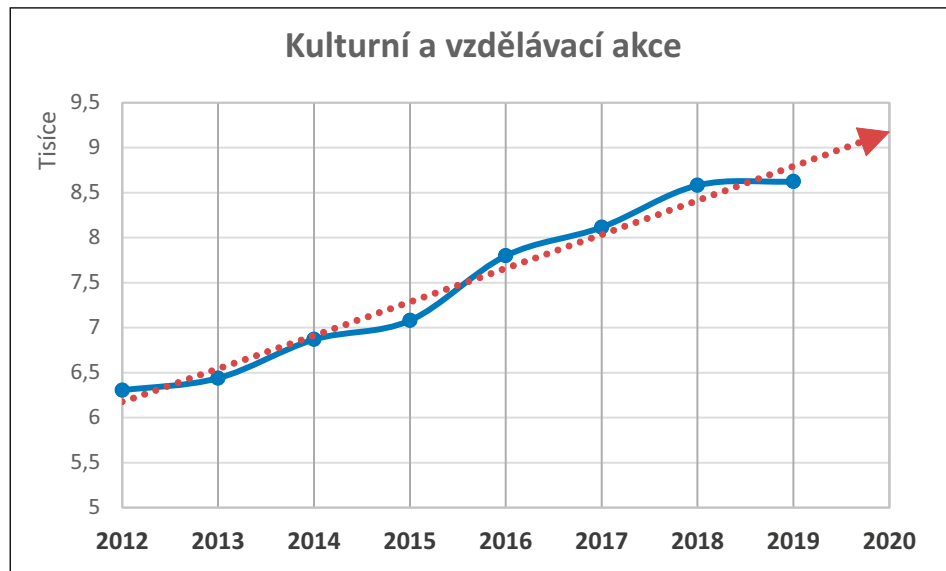
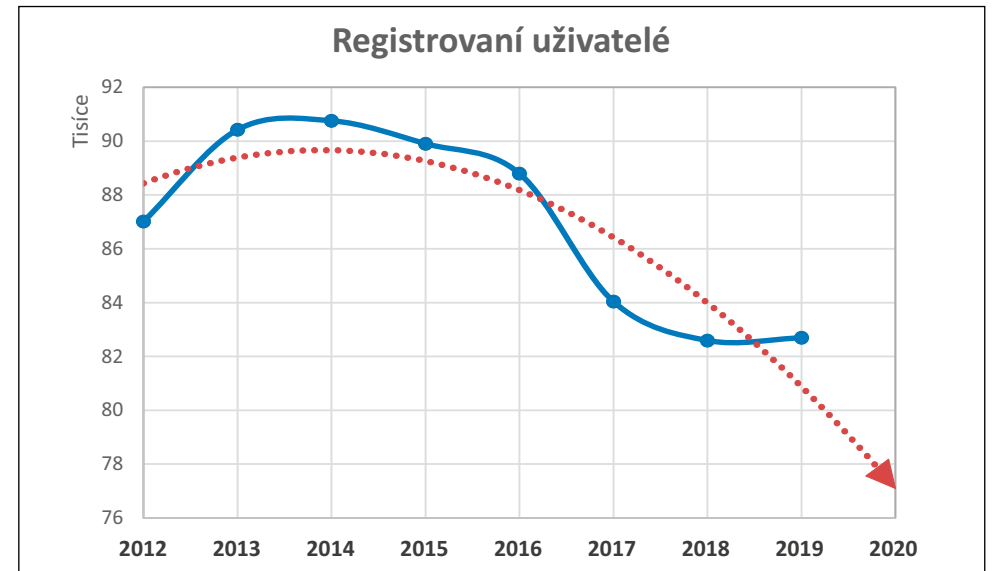
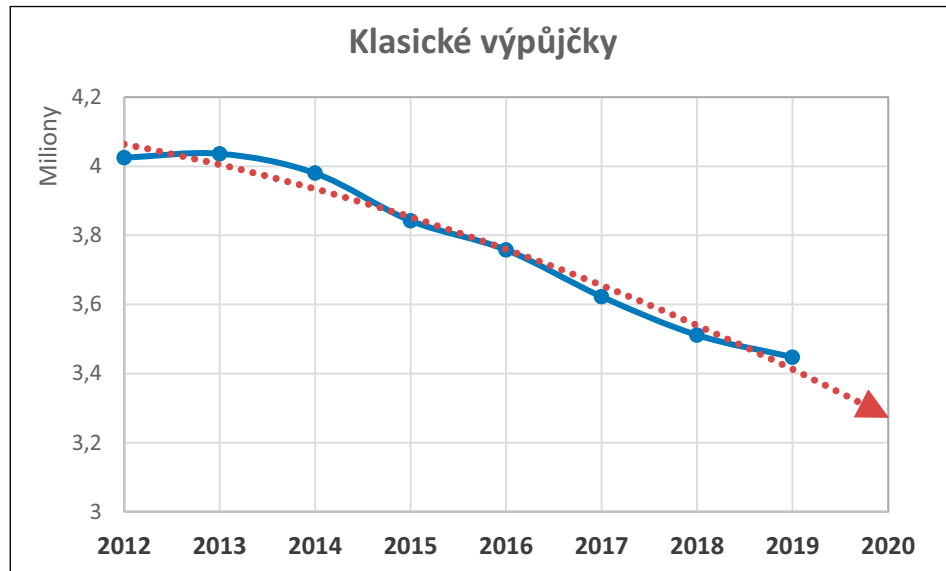
VII. Souhrnná statistika knihoven Královéhradeckého kraje (včetně výkonů krajské knihovny)

Komentář

Krajské statistiky knihoven potvrzují trendy, které vykazuje celé české knihovnictví. Grafy uvedené v této kapitole sumarizují výsledky za posledních osm let. Výchozím parametrem je návštěvnost knihoven, která poklesla ve sledovaném období o 10 %. Klešající vývojové trendy vykazují i parametry týkající se klasického půjčování dokumentů. Pokles návštěvníků, kteří se v knihovně registrují a počítají s pravidelnými návštěvami knihovny, se podařilo v posledních dvou letech zastavit. Jednoznačně stoupající tendenci má rozvoj vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit. S nárůstem nabídky akcí lineárně stoupá i počet návštěvníků, kteří vyhledávají knihovnu kvůli těmto programům. Sledování kvantitativních parametrů potvrzuje, že transformace knihoven na centra místního kulturního a společenského života či spolupráce s ostatními organizacemi a skupinami v místě bude pro další rozvoj knihoven určující.

Vývojové trendy

VII. Souhrnná statistika knihoven Královéhradeckého kraje (včetně výkonů krajské knihovny)

Výběr ukazatelů za léta 2012 až 2019

NÁVŠTĚVNOST A SLUŽBY	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
počet návštěvníků knihoven	2 715 166	2 601 391	2 538 398	2 567 800	2 634 436	2 403 824	2 491 147	2 453 489
z toho								
návštěvníci elektronických služeb	1 271 557	1 147 936	1 053 000	1 122 943	1 219 291	1 052 518	1 154 950	1 096 415
návštěvníci vzdělávacích a kulturních akcí	157 710	167 540	185 804	195 184	202 505	212 079	223 188	244 716
návštěvníci webů	1 084 199	1 319 558	1 200 081	1 373 950	1 361 433	1 339 090	1 294 957	1 597 562
počet registrovaných uživatelů	87 016	90 422	90 754	89 904	88 793	84 037	82 593	82 691
% obyvatel kraje registrovaných v knihovnách	16,50	17,30	17,40	17,39	17,01	16,00	15,70	15,70
počet návštěvníků na jeden pracovní úvazek ročně	7 827	7 519	7 310	7 264	7 728	6 913	7 728	7 081
počet klasických výpůjček	4 024 637	4 036 124	3 979 729	3 842 092	3 757 927	3 622 447	3 511 315	3 447 496
počet kulturních a vzdělávacích akcí	6305	6440	6 869	7 080	7 799	8 116	8 582	8 625
VYBAVENÍ KNIHOVEN								
knihovní fond (k. j.) včetně výměnných fondů	4 163 042	4 155 912	4 184 161	4 218 862	4 219 581	4 206 981	4 202 445	4 159 263
přírůstek (k. j.) včetně výměnných fondů	110 915	102 327	108 219	111 360	108 968	109 661	104 233	108 012
weby knihoven	216	221	232	236	234	236	224	230
online katalogy na internetu	112	132	135	135	138	141	143	154
studijní místa	3 921	3 925	3 987	3 960	3 934	3 910	3 808	3 802
internet pro veřejnost – počet stanic	733	731	715	713	713	708	700	684
zaměstnanci celkem (přepracované pracovní úvazky)	346,9	345,9	347,2	353,5	340,9	347,7	342,3	346,5
MEZIKNIHOVNÍ SPOLUPRÁCE (výkaz regionálních funkcí)								
meziknihovní výpůjční služba počet žádostí od knihoven	9 309	9 038	10 091	11 433	14 171	11 666	10 810	10 571
cirkulace výměnných fondů (k. j.) včetně dlouhodobých výpůjček	115 034	118 401	123 860	185 678	193 657	194 934	195 148	214 369
poradenská služba – metodické návštěvy	1 065	806	758	683	780	736	755	701
poradenská služba – odborné konzultace	2 540	1 941	1 686	1 669	1 648	1 620	1 752	1 875
vzdělávání knihovníků (počet akcí)	56	67	73	72	79	85	89	95
revize knihovních fondů (k. j.)	114 428	92 649	98 095	64 379	71 889	76 182	75 093	68 893

VIII. Vesnické knihovny s dobrými výkony

Neprofesionální knihovny v roce 2019

Knihovny nejvíce navštěvované

Brada-Rybníček	JC
Čistěves	HK
Hoříčky	NA
Kostecké Horky	KO
Libošovice	JC
Libunec	JC
Mokré	RK
Ostružno	JC
Trubějov	NA
Úhlejov	JC
Úlibice	JC
Veselice	NA
Vlkov	NA
Vysoká nad labem	HK
Žiževes	HK

Nejvyšší počet návštěvníků v přepočtu na počet obyvatel

Knihovny orientované na děti

Batňovice	TR
Dolsko	NA
Hlušice	HK
Hoříčky	NA
Chvalkovice	NA
Králova Lhota	RK
Libčany	HK
Mokré	RK
Nové Město	HK
Nový Hrádek	NA
Předměřice nad labem	HK
Slatina nad Úpou	NA
Trubějov	NA
Úhlejov	JC
Vrbice	KO

Nejvyšší procento dětských čtenářů

Nejvíce novinek na knihovním pultě (bez výměnných souborů)

Bílé Poličany	TR
Hoříčky	NA
Chvalkovice	NA
Jestřebí	NA
Kohoutov	TR
Mokré	RK
Nepolisy	HK
Solnice	RK
Trávník	HK
Tutleky	KO
Urbanice	HK
Výrava	HK
Zachrašťany	HK
Žďár nad Metují	NA
Žernov	NA

Přírůstky vlastních fondů v poměru k počtu obyvatel

Knihovny s nejvyšším počtem výpůjček

Boharyně	HK
Dolsko	NA
Horní Radechová	NA
Hoříčky	NA
Chvalkovice	NA
Libošovice	JC
Libřice	HK
Mlázovice	JC
Mokré	RK
Řešetova Lhota	NA
Slatina nad Úpou	NA
Stav	JC
Stěžery	HK
Vilantice	TR
Vršovka	NA

Nejvíce registrovaných výpůjček v porovnání s počtem obyvatel

Největší návštěvnost kulturních a vzdělávacích programů

Čistěves	HK
Holovousy	JC
Kostecké Horky	KO
Kunčice	HK
Libošovice	JC
Mokré	RK
Olešnice v Orlických horách	RK
Ostružno	JC
Prachov	JC
Předměřice	HK
Trubějov	NA
Úhlejov	JC
Urbanice	HK
Vysokov	NA
Žiževes	HK

Počet návštěvníků akcí v přepočtu na 1000 obyvatel

Studijní místa jsou dobrý základ pro knihovní služby

Brada-Rybníček	JC
Bystřice	JC
Dolsko	NA
Libunec	JC
Markvartice	JC
Milovice	JC
Ostružno	JC
Prachov	JC
Slavhostice	JC
Svatojánský Újezd	JC
Trubějov	NA
Tuř	JC
Úhlejov	JC
Veselice	NA
Židovice	JC

Vybavení studijními místy v poměru k velikosti obce

Výkony knihoven jsou přepočteny podle velikosti obsluhované populace nebo porovnávány s platnými standardy. Přehled uvádí 15 knihoven, které dosáhly v daném ukazateli nejvyššího výsledku; knihovny jsou uvedeny v abecedním pořadí.

Zkratky oblastí: HK = Hradec Králové, JC = Jičín, NA = Náchod, KO = Kostelec n. Or., RK = Rychnov n. Kn., TR = Trutnov

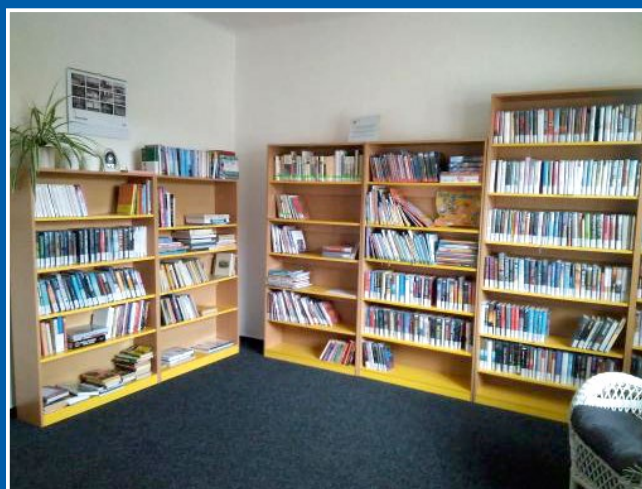
V EŘEJNÉ KNIHOVNY K RÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE V NOVÉM

MĚSTSKÁ KNIHOVNA KARLA POLÁČKA RYCHNOV NAD KNĚŽNOU
Stěhování knihovny do rekonstruované budovy proběhlo počátkem roku 2020.

OBECNÍ KNIHOVNA PŘEDMĚŘICE NAD LABEM
V OKRESE HRADEC KRÁLOVÉ

MÍSTNÍ KNIHOVNA ŽLUNICE NA JIČÍNSKU

DĚTSKÉ ODDĚLENÍ KNIHOVNY
BARUNKY PANKLOVÉ V ČESKÉ SKALICI

MÍSTNÍ KNIHOVNA ČESKÉ MEZIŘÍČÍ NA RYCHNOVSKU